

โครงการออกแบบเครื่องแต่งกายจำลอง
สำหรับ บุรุษใหญ่กับกลุ่มใบไม้ครวญ

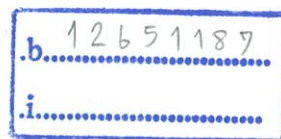
นาย ชันเชกต์ โพธิ์ทอง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปอุตสาหกรรม
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2556 - 2557

โครงการออกแบบเครื่องแต่งกายจำลองสำหรับบุรุษให้กับกลุ่มใบไม้ครึ่งวง
Men Fashion Design Project from Natural Dyeing and Shibori Techniques
for BAIMAI-KIRIWONG Brand

นาย ธีรณทัต โพธิ์ทอง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชาศิลปอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2556

ใบอนุญาตผลิตวิทยานิพนธ์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติ
ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร
บัณฑิต

.....
คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผ่องศรี รอดโพธิ์ทอง

กรรมการ

อาจารย์ ศักดิ์จิระ เวียงเก่า

กรรมการ

อาจารย์ ปานสาร สุขสงวน

กรรมการ

อาจารย์ จารุพัชร อาชวะสมิต

กรรมการและเลขานุการ

.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผ่องศรี รอดโพธิ์ทอง

อาจารย์ที่ปรึกษา

หัวข้อวิทยานิพนธ์	โครงการออกแบบเครื่องแต่งกายจำลองสำหรับบุรุษให้กับกลุ่มใบไม้ครึ่งวง Men Fashion Design Project from Natural Dyeing and Shibori Techniques for BAIMAI-KIRIWONG Brand
ชื่อนักศึกษา	นาย รัชฌทัต โพธิ์ทอง
รหัสนักศึกษา	52020197
ปริญญา	สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชา	ศิลปอุตสาหกรรม
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

โครงการออกแบบเครื่องแต่งกายจำลองสำหรับบุรุษให้กับกลุ่มใบไม้ครึ่งวง เป็นโครงการที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติเป็นสำคัญ ตลอดจนด้านการออกแบบมีการคำนึงถึงการใช้วัสดุในการผลิตผลิตภัณฑ์ อันได้แก่ ผ้าที่ใช้ เป็นผ้าฝ้าย และผ้าลินินเป็นหลัก รวมไปถึงใช้เทคนิคการย้อมสีธรรมชาติและเทคนิคการมัดย้อมของทางภาคใต้ที่มีชื่อเสียงของทางกลุ่มใบไม้ครึ่งวง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อนำมาออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจ แปลกใหม่ สอดคล้องกับการใช้งานในปัจจุบัน มีความทันสมัย และเป็นการส่งเสริมและเผยแพร่เทคนิคของทางกลุ่มใบไม้ครึ่งวงให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางมากขึ้น เป็นการสร้างรายได้เข้าสู่ชุมชน โดยรอบและเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับกลุ่มเป้าหมายให้มากยิ่งขึ้น

จากการที่ได้ศึกษาถึงลักษณะ พฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย รวมไปถึงรูปแบบของผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องแต่งกายบุรุษที่ทำการออกแบบนั้น สามารถสรุปประเภทของผลิตภัณฑ์ได้ ผลิตภัณฑ์ทั้งหมดมีดังนี้

1. เสื้อยืดแขนยาว	จำนวน	2	ตัว	
2. เสื้อยืดแขนสั้น	จำนวน	2	ตัว	
3. เสื้อกั๊ก	จำนวน	1	ตัว	
4. กางเกงขาสั้น	จำนวน	1	ตัว	
5. ผ้าพันคอ	จำนวน	2	ผืน	ขนาด 40x180 cm.

จากขอบเขตดังกล่าวข้างต้น ได้ทำการออกแบบเครื่องแต่งกายจำลองสำหรับบุรุษ โดยใช้ผ้าจากเส้นใยธรรมชาติ ได้แก่ ผ้าฝ้าย ผ้าลินินที่มีโครงสร้างเป็นผ้าทอและผ้าถัก รวมถึงใช้เทคนิคการสร้างลวดลายบนผืนผ้าด้วยเทคนิคการมัดย้อมจากสีธรรมชาติ ได้แก่ เปลือกเงาะ เปลือกมังคุด ใบหูกวาง และฝักสะตอ มีการใช้สารช่วยติด ได้แก่ น้ำสนิม สารส้มและน้ำมะนาวในการช่วยให้สีติดและให้เกิดลวดลายที่สอดคล้องกับตัวผลิตภัณฑ์ ใช้กระบวนการฟอกย้อมแบบ stone wash และ sand wash เพื่อให้เนื้อผ้ามีความนุ่มยิ่งขึ้น ผ่านกระบวนการตัดเย็บและการตกแต่งด้วยวัสดุตกแต่งบนผลิตภัณฑ์ให้มีความสวยงาม

จากการออกแบบสามารถออกแบบเครื่องแต่งกายจำลองสำหรับบุรุษ ให้มีความแตกต่าง มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ สอดคล้องกับการใช้งาน ของกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนมีความทันสมัย สวยงาม ตรงตามจุดประสงค์ของโครงการและตรงกับจุดประสงค์ของทางกลุ่มใบไม้ครึ่งเป็นอย่างดีทุกประการ

กิตติกรรมประกาศ

โครงการออกแบบเครื่องแต่งกายจำลองสำหรับบุรุษให้กับกลุ่มไบไม่มีศรัทง ของข้าพเจ้าไม่อาจสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ถ้าขาดบุคคลสำคัญในชีวิตที่เกี่ยวข้องของข้าพเจ้า ดังที่จะกล่าวต่อไปนี้ ซึ่งคอยให้การช่วยเหลือข้าพเจ้าตลอดการทำวิทยานิพนธ์นี้มาเป็นอย่างดี ต้องขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอบพระคุณ คุณพ่อป๊อบและแม่ตาล ท่านทั้งสองคอยให้กำลังใจ คอยอบรมเลี้ยงดูลูกคนนี้ ให้เติบโตมา สอนให้มีความอดทน แม้จะเจออุปสรรคหลายๆอย่างในชีวิต ท่านทั้งสองก็ยังเคียงข้างกันเสมอ คอยส่งเสียเลี้ยงดูข้าพเจ้าจนมาถึงตรงนี้ คอยไปรับไปส่งข้าพเจ้าตลอดการเรียนอยู่ที่นี้ โดยไม่บ่น แม้อาจจะมีการทะเลาะกันบ้าง แต่ข้าพเจ้าก็รักท่านทั้งสองเสมอมา ขอบพระคุณครับ

ขอบคุณน้องบวมและน้องบีม น้องของข้าพเจ้าที่คอยให้กำลังใจข้าพเจ้าเสมอมา คอยเป็นเพื่อนเล่นยามที่ข้าพเจ้าท้อแท้ ขอบคุณมาก

ขอบพระคุณคุณแม่ผ่องศรี อาจารย์ที่ปรึกษาที่เคารพยิ่ง ขอบพระคุณที่คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือข้าพเจ้าเป็นอย่างดี ขอบพระคุณอาจารย์ข้าง อาจารย์ปานสาร และอาจารย์จรรพพัชร ที่คอยให้คำแนะนำ ติเตียนข้าพเจ้าตลอดการทำวิทยานิพนธ์ ถ้าไม่ได้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ วิทยานิพนธ์นี้คงไม่สำเร็จ

ขอบพระคุณอาจารย์ทุกๆท่านที่อบรมข้าพเจ้ามาตั้งแต่ประถม มัธยม และระดับอุดมศึกษา ที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรมนี้ ที่ทำให้ข้าพเจ้าได้ความรู้กระบวนการคิด และนำมาประยุกต์ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอบคุณพี่ผึ้ง ที่แสนใจดีให้คำปรึกษา บอกข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มไบไม่มีศรัทง รวมไปถึงทางกลุ่มไบไม่มีศรัทงด้วยที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำวิทยานิพนธ์นี้

ขอบคุณ กุ๊ก ส้ม แลต ตาล ฝน ปลาย เบียร์ว โมจิ เนม กานต์ น้ำสุพรรณ น้ำไฟ นัจวี ตู๋ และพี่เหมยลี่ เพื่อนๆพี่ที่เลือกจบเท็กไทล์ และร่วมทุกข์ร่วมสุขกันตลอด 1 ปี

ขอบคุณเพื่อน สอ. 5 ทุกคนทั้ง 61 คน ที่อยู่ด้วยกันมาตลอดการเรียนที่นี้ 5 ปี เรายังรักพวกนายมากนะ

ขอบคุณรหัส 24 29 59 อันแสนอบอุ่น ขอบคุณปลายฟ้าและตาล เพื่อนรหัสที่อยู่ด้วยกันมาตลอด ตลอดจนพี่ๆรหัสที่จบไปแล้ว รวมถึงน้องๆรหัสทุกคน ลูกกอล์ฟ บิวตี้ เอิร์ท ต้นกล้า เบส ชันชัน เอี้ย น็อต มอส มูจิน กิ่ง คริม ขวัญ เฟิส เหน่ง ต่าง ตันตอง ที่คอยถามไถ่ช่วยเหลือเสมอมา อบอุ่นจริงๆที่ได้อยู่ในสายรหัสนี้

ขอบคุณ เนียร์ มินนิค พรุ่ยแพร แนน บอยแซบ อัม คิว อิท เฟรน กล้า คิม ป็อง อาร์ต และ
 น้องๆคนอื่นๆ ที่เข้ามาทำให้ชีวิตปี 5 ของการทำวิทยานิพนธ์นี้ไม่น่าเบื่อ ขอบคุณที่คอยให้การ
 ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ เป็นเพื่อนเล่นตลอดปี 5 ในครั้งนี้

ขอบคุณมาร์ทิส ที่สละเวลาของตัวเองมาเป็นนายแบบให้กับวิทยานิพนธ์ของพี่ ถึงแม้จะ
 โดนดึงเรื่องนายแบบ แต่สำหรับพี่ว่าแก โอเคเลยนะ ขอบคุณพี่ย และนักหัวหน้าที่ช่วยที่มาช่วยกัน
 ถ่ายงานให้ออกมาดูดีมาก จนคนอื่นชื่นชมกันมากเลยแหละ

ขอบคุณป้าติ่มเพื่อนแม่ที่ช่วยตัดเสื้อผ้าให้โดยไม่คิดเงิน ขอขอบคุณมากๆ ครับ

ขอบคุณพี่บอย พี่ประจำช้อปเท็กไทล์คนเก่งที่คอยช่วยเหลือข้าพเจ้าเป็นอย่างดี ตลอดการ
 เรียนเท็กไทล์

ขอบคุณ Show bee ละครสถาปัตยกรรมศาสตร์ ลาดกระบัง ขอคุณสังคมละคร ขอคุณ
 พี่ๆ น้องๆ ในละคร ที่ทำให้ช่วงชีวิตของข้าพเจ้าตลอดการอยู่ที่คณะนี้มีความสุขมากๆ โดยเฉพาะ
 ในปีนี้ ปี 5 ที่ข้าพเจ้าต้องทำวิทยานิพนธ์ ขอคุณที่ได้มีโอกาสได้เล่นละครในปีนี้ มันทำให้ชีวิตช่วง
 การทำวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้ามัน ไม่น่าเบื่อ มันไม่สบายจนเกินไป และขอบคุณตัวละครทุกตัวที่
 ข้าพเจ้าได้เล่น ขอคุณน้ำมนต์ เบนร เชียนกั๋ง ที่ทำให้ข้าพเจ้าเติบโตขึ้น แข็งแกร่งขึ้น คิดอะไร
 ต่างๆ ได้มากมายเลย ขอคุณจริงๆ

ขอบคุณคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สังคมที่นี้ข้าพเจ้าบอกเลยว่ารักมาก ขอคุณมาก อบอุ่น
 มาก ข้าพเจ้าเติบโตมาจากที่นี่ ได้เรียนรู้อะไรต่างๆ มากมาย หล่อหลอมให้เป็นข้าพเจ้าจนถึงตอนนี้
 ขอคุณที่นี้จริงๆ ที่เลือกข้าพเจ้าเข้ามาเรียนที่นี้

สุดท้ายนี้ก็ต้องขอบคุณทุกคนทั้งพี่ๆ น้องๆ ญาติ คนรู้จัก เพื่อนๆ ที่คอยให้กำลังใจกันเสมอ
 ที่มารู้จักกัน ทักทายกัน ยืมให้กัน มันทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกดีทุกครั้งที่ได้พบได้รับกำลังใจตลอดการ
 เรียนที่นี้และตลอดการทำวิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอคุณมาก ขอคุณทุกคนจริงๆ
 นะ ขอคุณพรหมลิขิตที่ทำให้ข้าพเจ้ามาพบเจอกับทุกคนๆ

สารบัญ

	หน้า
ใบอนุญาตผลิตวิทยานิพนธ์.....	I
บทคัดย่อ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	V
สารบัญตาราง.....	X
สารบัญภาพประกอบ.....	XI
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของ โครงการ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของ โครงการ.....	3
1.3 ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางในการแก้ปัญหา.....	3
1.4 ความเป็นไปได้ของ โครงการ.....	4
1.5 ขอบเขตของ โครงการ.....	5
1.6 แนวทางในการศึกษาวิจัย.....	6
1.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	6

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 2 การค้นคว้า รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผล	
2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มใบไม้สีเขียว จ.นครศรีธรรมราช.....	7
2.1.1 ประวัติความเป็นมา.....	7
2.1.2 นโยบายและแนวทางในการออกแบบผลิตภัณฑ์.....	8
2.1.3 รูปแบบและประเภทของผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน.....	8
2.1.4 ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการผลิตของทางร้าน.....	8
2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายกลุ่มใบไม้สีเขียว จ.นครศรีธรรมราช.....	9
2.2.1 รสนิยมและความต้องการในการใช้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป้าหมาย.....	9
2.2.2 พฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป้าหมาย.....	9
2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการออกแบบเครื่องแต่งกาย.....	10
2.3.1 Casual Style.....	10
2.3.2 Zakka Style.....	10
2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบเครื่องแต่งกาย.....	11
2.4.1 รูปแบบของเสื้อ.....	11
2.4.2 รูปแบบของกางเกง.....	14
2.4.3 วัสดุประกอบ.....	14

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติ.....	17
2.5.1 องค์ประกอบสำคัญในการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติ.....	17
2.5.2 หลักการย้อมสีธรรมชาติ.....	18
2.5.3 กระบวนการย้อมสีธรรมชาติ.....	20
2.5.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการย้อมด้วยสีธรรมชาติ.....	20
2.5.5 ข้อมูลเกี่ยวกับการย้อมด้วยใบหูกวาง.....	21
2.5.6 ข้อมูลเกี่ยวกับการย้อมด้วยฝักสะตอ.....	22
2.5.7 ข้อมูลเกี่ยวกับการย้อมด้วยเงาะ.....	23
2.5.8 ข้อมูลเกี่ยวกับการย้อมด้วยมังคุด.....	24
2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคในการสร้างสรรค์ลวดลาย.....	25
2.6.1 การมัดย้อม.....	25
2.6.2 หลักการวางลาย.....	26
2.6.3 ขั้นตอนการทำผ้ามัดย้อม.....	26
2.6.4 ลักษณะการมัดย้อมที่สนใจ.....	27
2.7 ข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุ.....	30
2.7.1 ฝ้าย.....	30
2.7.2 ฝ้ายขีด.....	30
2.7.3 ฝ้ายลินิน.....	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.7.4 ผ้าไหม.....	31
2.8 สรุปแนวทางการออกแบบ.....	31
บทที่ 3 การพัฒนาการออกแบบ	
3.1 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
3.2 การออกแบบและตกแต่งลวดลายบนผืนผ้า.....	34
3.3 การพัฒนาออกแบบลวดลายเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับเทคนิคบนผืนผ้า.....	36
3.4 การออกแบบผลิตภัณฑ์.....	37
3.5 สรุปผลการออกแบบและความเห็นของคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์.....	42
บทที่ 4 การนำเสนอผลงานการออกแบบ	
4.1 รายละเอียดผลิตภัณฑ์.....	43
4.2 การประเมินราคา.....	47
4.3 ภาพถ่ายต้นแบบ.....	51
บทที่ 5 สรุปผลการออกแบบและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการออกแบบ.....	58
5.2 ข้อเสนอแนะของนักศึกษา.....	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.3 ข้อเสนอแนะของกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์.....	59
บรรณานุกรม.....	60
ประวัติการศึกษา.....	61

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไข.....	3
2.1 ขนาดตัวมาตรฐานสำหรับการตัดเสื้อผ้าของบุรุษ.....	16
2.2 ตัวอย่างชนิดของพีชและสัตว์ที่ย้อมแล้วได้สีต่างๆที่น่าสนใจ.....	18

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงที่ตั้งของกลุ่มใบไม้ศิริวง จ.นครศรีธรรมราช.....	8
2.2 คุณ อู๋ ไร่ ค้วงเงิน ผู้ประกอบกิจการกลุ่มใบไม้ศิริวง.....	8
2.3 ลักษณะการแต่งกายสไตล์ Casual Style.....	10
2.4 ลักษณะการแต่งกายสไตล์ Zakka Style.....	10
2.5 ลักษณะของเสื้อคอกลม.....	11
2.6 ลักษณะของเสื้อคอวี.....	11
2.7 ลักษณะของเสื้อคอตั้ง.....	12
2.8 ลักษณะของปกเสื้อ.....	12
2.9 ลักษณะของแขนในตัว.....	13
2.10 ลักษณะกระดุมแบบที่มีรูร้อยได้กระดุม.....	15
2.11 ลักษณะกระดุมแบบที่เจาะรูร้อยกระดุมบนตัวกระดุม.....	15
2.12 ลักษณะกระดุมแบบที่ออกแบบมาเป็นพิเศษ.....	15
2.13 ใบหูกว้าง.....	21
2.14 การดัดใบหูกว้าง.....	21
2.15 ผักสะตอ.....	22
2.16 การดัดผักสะตอ.....	23

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2.17 เงานะ.....	23
2.18 การตัดไม้เงานะ.....	24
2.19 มังคุด.....	24
2.20 การตัดไม้มังคุด.....	25
2.21 การมัดข้อมแบบที่ 1.....	28
2.22 การมัดข้อมแบบที่ 2.....	28
2.23 การมัดข้อมแบบที่ 3.....	28
2.24 การมัดข้อมแบบที่ 4.....	29
2.25 การมัดข้อมแบบที่ 5.....	29
2.26 การมัดข้อมแบบที่ 6.....	29
3.1 สรุปประวัติประวัติของแบรนด์และแนวทางการออกแบบของผลิตภัณฑ์เดิม.....	32
3.2 รูปแบบผลิตภัณฑ์เดิมของแบรนด์.....	33
3.3 กลุ่มเป้าหมายและแนวทางของเครื่องแต่งกาย.....	33
3.4 อัตลักษณ์ใหม่ของแบรนด์ให้ตอบ โจทย์กับกลุ่มเป้าหมาย.....	34
3.5 สรุปแรงบันดาลใจ สี สัน ลวดลายและกรรมวิธีการทำที่ใช้ในการออกแบบ.....	35
3.6 สรุปกรรมวิธีและวัตถุดิบที่ใช้ในการออกแบบ.....	35

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.7	36
3.8	36
3.9	37
3.10	38
3.11	38
3.12	39
3.13	39
3.14	40
3.15	40
3.16	41
3.17	41
3.18	42
4.1	43
4.2	44
4.3	44
4.4	45

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.5 การนำเสนอรายละเอียดผลิตภัณฑ์เสื้อกล้าม.....	45
4.6 การนำเสนอรายละเอียดผลิตภัณฑ์กางเกงขาสั้น.....	46
4.7 การนำเสนอรายละเอียดผลิตภัณฑ์ผ้าพันคอแบบที่ 1.....	46
4.8 การนำเสนอรายละเอียดผลิตภัณฑ์ผ้าพันคอแบบที่ 2.....	47
4.9 การนำเสนอราคาผลิตภัณฑ์เสื้อยืดแขนยาวแบบที่ 1.....	47
4.10 การนำเสนอราคาผลิตภัณฑ์เสื้อยืดแขนยาวแบบที่ 2.....	48
4.11 การนำเสนอราคาผลิตภัณฑ์เสื้อยืดแขนสั้นแบบที่ 1.....	48
4.12 การนำเสนอราคาผลิตภัณฑ์เสื้อยืดแขนสั้นแบบที่ 2.....	49
4.13 การนำเสนอราคาผลิตภัณฑ์เสื้อกล้าม.....	49
4.14 การนำเสนอราคาผลิตภัณฑ์กางเกงขาสั้น.....	50
4.15 การนำเสนอราคาผลิตภัณฑ์ผ้าพันคอแบบที่ 1.....	50
4.16 การนำเสนอราคาผลิตภัณฑ์ผ้าพันคอแบบที่ 2.....	51
4.17 ชื่อแบรนด์และโลโก้แบรนด์ใน back to the wildside.....	52
4.18 Look Book (ด้านหน้า).....	53
4.19 Look Book (ด้านหลัง).....	53
4.20 รายละเอียดเสื้อยืดแขนยาวแบบที่ 1 ในขณะสวมใส่.....	54

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.21 รายละเอียดเสื้อยืดแขนยาวแบบที่ 2 ในขณะสวมใส่.....	54
4.22 รายละเอียดเสื้อยืดแขนสั้นแบบที่ 1 ในขณะสวมใส่.....	55
4.23 รายละเอียดเสื้อยืดแขนสั้นแบบที่ 2 ในขณะสวมใส่.....	55
4.24 รายละเอียดเสื้ออกดำ ในขณะสวมใส่.....	56
4.25 รายละเอียดกางเกงขาสั้น ในขณะสวมใส่.....	56
4.26 รายละเอียดผ้าพันคอแบบที่ 1 และแบบที่ 2 ในขณะสวมใส่.....	57

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

ในยุคปัจจุบันมนุษย์ให้ความสำคัญกับธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวมากขึ้น ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากมนุษย์ได้รับผลกระทบจากธรรมชาติที่กำลังเสื่อมโทรมลงเรื่อยๆ ในแต่ละวัน ไม่ว่าจะเป็นมลภาวะเป็นพิษต่างๆ สภาพอากาศที่แปรปรวน เหตุผลที่เป็นเช่นนี้สืบเนื่องมาจากการที่มนุษย์เราปล่อยปะละเลยไม่สนใจดูแลรักษาธรรมชาติ ด้วยเหตุผลดังกล่าวเหล่านี้จึงสมควรที่มนุษย์เราจะหันมาดูแลรักษาและใส่ใจในธรรมชาติให้มากยิ่งขึ้น

เมื่อมนุษย์หันมาใส่ใจในธรรมชาติมากขึ้น จึงเกิดผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่มุ่งเน้นให้เกิดผลกระทบต่อธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวให้น้อยที่สุด หรือที่เรียกว่าเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมนั่นเอง รวมไปถึงผลิตภัณฑ์สิ่งทอประเภทเครื่องแต่งกายที่กำลังเป็นที่นิยมอยู่ในปัจจุบัน เน้นการใช้วัสดุและกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับธรรมชาติให้มากที่สุด จากแนวความคิดที่ทรงรังสรรค์การใช้ผลิตภัณฑ์สิ่งทอประเภทเครื่องแต่งกายที่เป็นมิตรกับธรรมชาตินี้ นักออกแบบจึงมีความสนใจที่จะออกแบบเครื่องแต่งกายโดยใช้เส้นใยธรรมชาติและการย้อมสีธรรมชาติ เพื่อเป็นการช่วยส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์สิ่งทอประเภทเครื่องแต่งกายในแนวความคิดนี้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย และได้รับการยอมรับมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาของคนไทยในสมัยก่อนอีกทางหนึ่ง ซึ่งได้คัดค้านกระบวนการย้อมสีธรรมชาติและการใช้เส้นใยธรรมชาตินำมาผลิตเป็นเครื่องแต่งกาย อันเป็นมรดกทางความคิดที่สำคัญ ทั้งนี้ในปัจจุบันผู้คนส่วนมากเคยชินกับความทันสมัยและความก้าวหน้าทางวิทยาการมากขึ้น โดยไม่ได้คำนึงถึงภูมิปัญญาดังกล่าวซึ่งสามารถนำมาพัฒนาควบคู่ไปกับความสมัยใหม่ ควรค่าแก่การสืบทอดและเผยแพร่ต่อไป

การศึกษาเกี่ยวกับเส้นใยธรรมชาติและ การย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติและกระบวนการผลิตในแต่ละขั้นตอน ตลอดจนถึงการออกแบบทอผ้าเพื่อให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์สิ่งทอประเภทเครื่องแต่งกาย จึงมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเผยแพร่ความคิดของคนรุ่นก่อนที่คิดค้นจนเป็นภูมิปัญญาให้ผู้สนใจได้รับรู้ เกิดเป็นสิ่งที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์และนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับยุคสมัยในปัจจุบัน เกิดเป็นผลิตภัณฑ์สิ่งทอประเภทเครื่องแต่งกายที่สวยงามทันสมัย สอดคล้องกับกระแสนิยมในปัจจุบันที่หันมาให้ความสำคัญกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น อีกทั้งยังเกิดเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความแปลกใหม่ แตกต่างไปจากผลิตภัณฑ์ข้างเคียงที่มีในท้องตลาดทั่วไป โดยใช้เทคนิคต่างๆ ในการ

สร้างสรรค์ออกแบบ ไม่ว่าจะเป็นส่วนของรูปทรง ลวดลาย หรือสีสันทัน ให้มีความเป็นสมัยใหม่มากขึ้น สามารถเข้ากับกระแสนิยมในปัจจุบันได้

ในด้านของกลุ่มใบไม้คิรีวง เป็นกลุ่มรัฐวิสาหกิจขนาดย่อมที่มีระบบการจัดการแบบครอบครัวภายใต้การดูแลของคุณอุไร ค้วงเงิน เป็นกลุ่มที่สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จากเส้นใยและการย้อมสีจากธรรมชาติที่ยังคงรักษาไว้ซึ่งรูปแบบกรรมวิธีการผลิต อันเป็นภูมิปัญญาพื้นบ้านที่สำคัญ และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของภาคใต้ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์และสืบสาน ลักษณะผลิตภัณฑ์ของกลุ่มใบไม้คิรีวงนี้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากเส้นใยและการย้อมสีจากธรรมชาติในหลากหลายรูปแบบ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มลูกค้าที่เป็นนักท่องเที่ยว และผู้ที่สนใจในผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับธรรมชาติทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวเอเชียตะวันออกแถบญี่ปุ่น เกาหลี ที่มีความสนใจในผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับธรรมชาตินี้อยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูปซึ่งส่วนมากจะเป็นเสื้อผ้าสตรี กระเป๋า ผ้าพันคอ ผลิตภัณฑ์ตกแต่งบ้าน ผ้าปูโต๊ะ โดยผลิตภัณฑ์ทั้งหมดได้มาจากวัสดุธรรมชาติภายในท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นเปลือกไม้ แขนงไม้ สมุนไพรต่างๆ ที่ใช้ย้อมให้เกิดสี และด้วยเอกลักษณ์การย้อมสีที่มีสีสม่ำเสมอของทางกลุ่ม ประกอบกับคุณภาพความประณีตในขั้นตอนการผลิตสินค้าจึงเป็นที่นิยมของกลุ่มลูกค้ามากขึ้น นอกจากนี้ทางกลุ่มใบไม้คิรีวงยังต้องการขยายกลุ่มเป้าหมายให้มีความหลากหลายขึ้นจากเดิม โดยที่ยังเน้นที่กลุ่มนักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก แต่ทั้งนี้ด้วยความรู้ความสามารถในด้านการออกแบบของทางกลุ่มยังอยู่ในขอบเขตที่จำกัด ทำให้ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบความหลากหลายไม่มากนัก ไม่สามารถพัฒนาต่อไปได้เท่าที่ควร

ด้วยเหตุผลและข้อมูลข้างต้นของทางกลุ่มใบไม้คิรีวงที่เน้นการผลิตเครื่องแต่งกายที่เป็นมิตรกับธรรมชาติ ทั้งการใช้เส้นใยและสีย้อมจากธรรมชาติในการผลิตเป็นเครื่องแต่งกาย อีกทั้งยังมีกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน และมีความต้องการขยายกลุ่มลูกค้าให้หลากหลายครอบคลุมมากกว่ากลุ่มคู่แข่ง ซึ่งตรงกับจุดประสงค์และแนวคิดของทางโครงการที่จะนำเสนอผลิตภัณฑ์ออกมาในรูปแบบของสิ่งทอประเภทเครื่องแต่งกายจำลองสำหรับนูนุช ซึ่งผลิตจากเส้นใยและการย้อมสีจากธรรมชาติ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังนำเสนอการสร้างสรรค์รูปแบบลวดลายที่มีความแปลกใหม่ มีเอกลักษณ์แตกต่าง ตอบโจทย์กับกลุ่มเป้าหมายใหม่ที่เน้นเป็นไปทางชาวต่างชาติแถบประเทศญี่ปุ่น เกาหลี ซึ่งเป็นกำลังซื้อหลักของผลิตภัณฑ์ รวมไปถึงกลุ่มเป้าหมายอื่นที่มีความสนใจในรูปแบบของผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มให้มากยิ่งขึ้นด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 ออกแบบเครื่องแต่งกายจำลองบุรุษจากเส้นใยธรรมชาติ และใช้การย้อมด้วยสีธรรมชาติ ให้กับกลุ่มไบไม้คิ้วง เพื่อตอบสนองความต้องการผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1.2.2 เพื่อศึกษาเรื่องราว ภูมิปัญญา และกระบวนการต่างๆ ในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ จากเส้นใยธรรมชาติและการย้อมด้วยสีธรรมชาติ โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ให้เกิดความ น่าสนใจและทันสมัย

1.2.3 เพื่อศึกษาและนำเอาเทคนิคในการสร้างสรรค์ลวดลาย เช่น เทคนิคการย้อม เทคนิคการมัดย้อม พัฒนาให้เกิดความน่าสนใจ มีความแปลกใหม่ต่างไปจากเดิม

1.3 ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางในการแก้ปัญหา

ตารางที่ 1.1 ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

ปัญหาที่เกิดขึ้น	แนวทางในการแก้ปัญหา
1) ผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากเส้นใยธรรมชาติและการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติที่มีทั่วไปตามท้องตลาด มีรูปแบบที่ไม่หลากหลายและขาดความแปลกใหม่	1) ออกแบบเครื่องแต่งกายจำลองสำหรับบุรุษ จากเส้นใยธรรมชาติและย้อมสีธรรมชาติ เพื่อเพิ่มความหลากหลายในรูปแบบและให้เกิดความน่าสนใจมากขึ้นให้กับกลุ่มไบไม้คิ้วง
2) กลุ่มเป้าหมายหลักของทางกลุ่มไบไม้คิ้วง ยังคงจำกัดอยู่ที่กลุ่มนักท่องเที่ยวเป็นส่วนใหญ่ ยังไม่มีกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างเฉพาะเจาะจง	2) ออกแบบเครื่องแต่งกายจำลองสำหรับบุรุษให้มีความแปลกใหม่สวยงาม ทันสมัย โดยคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มวัยทำงานเป็นหลัก ซึ่งไม่นิยมใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายที่เป็นมิตรกับธรรมชาติ
3) ตัวผลิตภัณฑ์จากเส้นใยธรรมชาติและการย้อมสีธรรมชาติของทางกลุ่มไบไม้คิ้วงในปัจจุบัน ยังขาดความหลากหลายในด้านการออกแบบ สร้างสรรค์ลวดลาย การใช้เทคนิคต่างๆ ที่มีความแปลกใหม่	3) นำเอากรรมวิธี เทคนิค และวัตถุประสงค์ของทางกลุ่ม มาผสมผสานเข้ากับเทคนิคการออกแบบลวดลายให้เกิดความน่าสนใจ มีเอกลักษณ์ จำต้องได้ แต่ก็ยังคงซึ่งไว้ในความเป็นผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ยังเป็นมิตรกับธรรมชาติ

1.4 ความเป็นไปได้ของโครงการ

1.4.1 ความเป็นไปได้ทางการออกแบบ โครงการนี้มีแนวทางในการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอประเภทเครื่องแต่งกายจำลองสำหรับบุรุษจากเส้นใยธรรมชาติและคาร์บอนใยธรรมชาติ โดยนำเอาแนวคิดในการออกแบบแฟชั่นที่มีจุดเด่นอันน่าสนใจ อาทิเช่น ลวดลาย สี และวัสดุที่ใช้ มาเป็นแนวความคิดในการออกแบบแต่ละผลิตภัณฑ์ให้เกิดความสวยงามทันสมัย โดยเป็นการนำเอาเทคนิคการออกแบบลวดลายต่างๆ มาผสมผสานเข้ากับกรรมวิธีการผลิต เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความน่าสนใจ สามารถตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายหลักและกลุ่มเป้าหมายรองของทางกลุ่มได้

1.4.2 ความเป็นไปได้ทางนโยบาย โครงการนี้มีความสอดคล้องกับตัวแนวคิดของทางกลุ่มไบโม่ทีร์ริงในการที่จะคงความเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับธรรมชาติในตัวผลิตภัณฑ์ที่จะเกิดขึ้น

1.4.3 ความเป็นไปได้ทางด้านเศรษฐกิจ โครงการนี้เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ โดยใช้แนวคิดทางด้านภูมิปัญญาดั้งเดิมของคนไทยสมัยก่อน ซึ่งเป็นส่วนที่ได้มาจากท้องถิ่นต่างๆ ในประเทศ ถือว่าเป็นการส่งเสริมและเพิ่มมูลค่าในตัวภูมิปัญญา และสามารถเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทยได้ จนเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

1.4.4 ความเป็นไปได้ทางสังคมและวัฒนธรรม เป็นการนำเอาภูมิปัญญาดั้งเดิมของคนไทยในแถบท้องถิ่นในสมัยก่อน มาประยุกต์ใช้กับงานออกแบบในสมัยใหม่ให้เกิดความทันสมัย สวยงาม และเป็นประโยชน์ในด้านการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาที่มีคุณค่าให้กับบุคคลทั่วไปรับรู้

1.4.5 ความเป็นไปได้ทางด้านสิ่งแวดล้อม จากทางโครงการมีแนวความคิดในการรณรงค์ในเรื่องความเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับธรรมชาติซึ่งตรงกับทางแนวคิดของทางกลุ่มไบโม่ทีร์ริง ที่มีการใช้วัสดุในการผลิต กระบวนการผลิต กระบวนการย้อมสีที่ปราศจากสารเคมี การสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นมิตรกับธรรมชาติ

1.5 ขอบเขตของโครงการ

1.5.1 ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอประเภทเครื่องแต่งกายลำลองบุรุษ จากเส้นใยธรรมชาติและย้อมสีธรรมชาติสำหรับกลุ่มไบโม้คัรวง จ.นครศรีธรรมราช โดยผลิตภัณฑ์ที่ทำการออกแบบประกอบไปด้วย

1.5.1.1 เครื่องแต่งกาย 1 คอลเลคชั่น ประกอบด้วย

- เสื้อยืดแขนยาว 2 ชุด

- เสื้อยืดแขนสั้น 2 ชุด

- เสื้อกั๊ก 1 ชุด

- กางเกงขาสั้น 1 ชุด

- ผ้าพันคอ 2 ผืน

1.5.2 ออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อรองรับกลุ่มเป้าหมายดังต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมายหลัก

1.5.2.1 ชายในช่วงอายุ 30-60 ปี

1.5.2.2 มีรายได้ในระดับปานกลางถึงสูง มีกำลังในการซื้อสินค้าสูง

1.5.2.3 มีความสนใจในเครื่องแต่งกายที่ผลิตมาจากวัสดุธรรมชาติ มีความทันสมัย

แปลกใหม่

1.5.2.4 มีความสนใจในผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับธรรมชาติ

กลุ่มเป้าหมายรอง

1.5.2.5 ชายในช่วงอายุ 30-60 ปี

1.5.2.6 มีรายได้ในระดับปานกลางถึงสูง มีกำลังในการซื้อสินค้าสูง

1.5.2.7 มีความสนใจในเครื่องแต่งกาย

1.5.2.8 มีความต้องการในการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ราคาเหมาะสม รวมทั้งมี

รูปแบบที่สวยงาม ทันสมัย แตกต่างไปจากผลิตภัณฑ์ทั่วไปตามท้องตลาด

1.6 แนวทางในการศึกษาวิจัย

- 1.6.1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับทางกลุ่มใบไม้คีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช
  - 1.6.1.1 ประวัติความเป็นมา
  - 1.6.1.2 นโยบายและแนวทางการออกแบบ
  - 1.6.1.3 รูปแบบและประเภทของผลิตภัณฑ์เดิม
  - 1.6.1.4 ศึกษาเกี่ยวกับสีธรรมชาติของกลุ่มใบไม้คีรีวง
  - 1.6.1.5 ศึกษาลวดลายผ้าของกลุ่มคีรีวงที่เป็นเอกลักษณ์
- 1.6.2 ศึกษาแนวทางการออกแบบในเรื่องของสี ลวดลาย การจัดวางองค์ประกอบ
- 1.6.3 ศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายของทางกลุ่ม ที่ประกอบไปด้วย
  - 1.6.3.1 ประเภทของกลุ่มเป้าหมาย
  - 1.6.3.2 พฤติกรรม รสนิยม และความต้องการในการใช้ผลิตภัณฑ์
- 1.6.4 ศึกษากรรมวิธีการผลิตผลิตภัณฑ์ เช่น วิธีการย้อมสีธรรมชาติ ควบคุมไปกับเทคนิคต่างๆ ที่จะใช้ในการออกแบบ เช่น การมัดย้อม การตัดเย็บ เป็นต้น
- 1.6.5 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่จะทำการออกแบบ
- 1.6.6 ศึกษาชนิดของผ้าที่จะใช้ในการออกแบบ

1.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.7.1 ผลิตภัณฑ์ที่ทำการออกแบบ มีรูปลักษณ์ สีสันทและลวดลายที่แปลกใหม่สวยงาม สือถึงแนวคิดของทางกลุ่ม และตรงตามเทรนด์ในการออกแบบ
- 1.7.2 เป็นการเพิ่มประเภทของสินค้าจากเส้นใยธรรมชาติและย้อมสีธรรมชาติ ให้มีความหลากหลายมากขึ้น สร้างทางเลือกให้กับกลุ่มผู้บริโภคที่มีความสนใจในผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับธรรมชาติและบุคคลทั่วไปที่สนใจในความแปลกใหม่ ความทันสมัยในตัวผลิตภัณฑ์
- 1.7.3 เป็นการส่งเสริมและผลักดันให้ผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติเป็นที่ยอมรับและรู้จักกันแพร่หลายมากขึ้น ทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้เกิดการอนุรักษ์ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากภูมิปัญญาดั้งเดิมของคนไทยในการใช้เส้นใยธรรมชาติและย้อมสีจากธรรมชาติ
- 1.7.4 เป็นการส่งเสริมและผลักดันให้ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยเป็นที่รู้จักกว้างขวางมากขึ้นในระดับประเทศและในระดับสากล
- 1.7.5 เป็นการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับคนไทยที่ประกอบอาชีพด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยในอนาคตที่คิดค้นมา

บทที่ 2

การค้นคว้า รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผล

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มไบไม้คีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1.1 ประวัติความเป็นมา กลุ่มไบไม้คีรีวงตั้งอยู่ หมู่ที่ 4 บ้านวัดสมอ ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีคุณอุไร ดั่งเงิน เป็นผู้ประกอบการเจ้าของกิจการกลุ่มมีการจัดตั้งกลุ่มครั้งแรกเมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ.2541 โดยมีสมาชิกเริ่มแรกจำนวนเพียง 20 คน ซึ่งเกิดจากแนวคิดของกลุ่มสตรีในหมู่บ้านที่ต้องการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความถนัด เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับทางครอบครัว ประกอบกับสตรีส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตรหรือที่เรียกว่าสวนสมรม โดยหลังจากประกอบอาชีพจากการเกษตรชาวบ้านจะมีเวลาว่างในการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติโดยใช้วัสดุธรรมชาติที่มีภายในท้องถิ่นเพื่อการย้อมสี เช่น ไบไม้ เปลือกไม้ แกนไม้ สมุนไพรต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งมีการรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมทั้งการออกแบบ การผลิต และการตลาดด้วยตนเอง เช่น การย้อมผ้าด้วยสีจากวัสดุธรรมชาติ การแปรรูปผลิตภัณฑ์หลายชนิดจนเป็นที่ต้องการของคนในชุมชนและตลาดทั่วไป ทำให้สมาชิกกลุ่มและชุมชนสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นจากรายได้หลัก และยังเป็นการนำวัสดุธรรมชาติภายในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

ภาพที่ 2.1 ภาพแสดงที่ตั้งกลุ่มไบไม้คีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาพที่ 2.2 คุณอุไร ด้วงเงิน ผู้ประกอบกิจการกลุ่มใบไม้คีร์วง

2.1.2 นโยบายและแนวทางในการออกแบบผลิตภัณฑ์ เนื่องจากทางกลุ่มใบไม้คีร์วง เป็นกลุ่มที่เกิดจากการรวมตัวกันของคนในหมู่บ้าน ที่ต้องการหารายได้เสริมให้กับครอบครัวและเป็นการกระจายรายได้ให้กับคนในชุมชน จึงตั้งกลุ่มนี้ขึ้นมาเพื่อผลิตสินค้าประเภทเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย เครื่องนุ่งห่ม กระเป๋า เพื่อเป็นของฝากให้กับนักท่องเที่ยวที่สนใจ โดยมีจุดเด่นของผลิตภัณฑ์อยู่ที่การย้อมที่ได้สีจากธรรมชาติ สีสันสวยงามแปลกแตกต่างไปจากการย้อมจากที่อื่นๆ ผสมผสานกับเทคนิคการมัดย้อมที่เป็นเอกลักษณ์ของทางคีร์วงด้วยนั่นเอง

2.1.3 รูปแบบและประเภทของผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ผลิตภัณฑ์ฝ้ายมัดย้อมจากสีธรรมชาติของกลุ่มใบไม้คีร์วงที่มีออกมาวางขายให้กับกลุ่มเป้าหมายในท้องตลาดในปัจจุบันยังออกมาไม่ค่อยหลากหลายมากนัก โดยหลักๆผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มจะออกมาเป็นดังนี้คือ

- 2.1.3.1 กระเป๋า
- 2.1.3.2 เสื้อเชิ้ตสำเร็จรูป
- 2.1.3.3 กางเกง
- 2.1.3.4 ผ้าพันคอ
- 2.1.3.5 ผ้าม่าน
- 2.1.3.6 ผ้าคลุมไหล่
- 2.1.3.7 หมวก

2.1.4 ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการผลิตของทางร้าน รูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่ออกมาวางขายในท้องตลาดของทางกลุ่มใบไม้คีร์วงยังมีรูปแบบที่ยังไม่หลากหลายเหมาะสมกับ

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการออกแบบเครื่องแต่งกาย

ลักษณะของการออกแบบเครื่องแต่งกายในโครงการออกแบบนี้เป็นการผสมระหว่างความเป็น Casual style ที่มีความเรียบง่ายกับความเป็น Japanese Style ในแบบที่เรียกว่า Zakka style ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

2.3.1 Casual Style ถือกำเนิดขึ้นบน โลกแห่งแฟชั่นมานานหลายยุค หลายสมัย และถูกคัดแปลง ปรับแต่งให้เข้ากับยุคสมัยและเทรนด์อยู่ตลอดเวลา ส่วนมากจะเป็นสีแบบ เอิร์ธ โทน ไซส์ เรียบ ๆ เช่น เสื้อยืด กางเกงยีนส์ เสื้อแจ็ค กางเกงชิโน ที่มา mix and match กันให้เข้ากับยุคสมัย

ภาพที่ 2.3 แสดงลักษณะการแต่งกายสไตล์ Casual Style

2.3.2 Zakka Style จุดเด่นของการแต่งกายลักษณะนี้คือการออกแบบเครื่องแต่งกายให้มีความเรียบง่ายแต่มีรายละเอียดที่แอบแฝงอยู่ มีลักษณะเป็นงานฝีมือ มีสีสันแบบสีธรรมชาติ ไม่ฉูดฉาด นุ่มนวล สามารถใส่ได้ในชีวิตประจำวัน

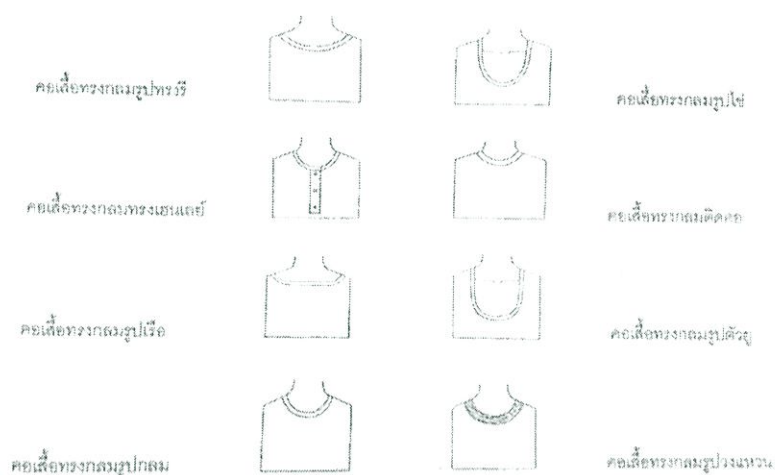
ภาพที่ 2.4 แสดงลักษณะการแต่งกายสไตล์ Zakka Style

2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบเครื่องแต่งกาย

2.4.1 รูปแบบของเสื้อ ที่พบในท้องตลาดจะประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลักๆ ด้วยกันคือ คอเสื้อ ปกเสื้อ และแขนเสื้อ ดังนั้นในแบบต่างๆของเสื้อจะมีการส่วนประกอบทั้ง 3 มาผสมผสานกัน โดยแต่ละส่วนประกอบนี้ ได้ถูกออกแบบและพัฒนาออกมาหลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้คนในแต่ละโอกาส โดยรูปแบบหลักๆของแต่ละส่วนแบ่งได้ดังนี้

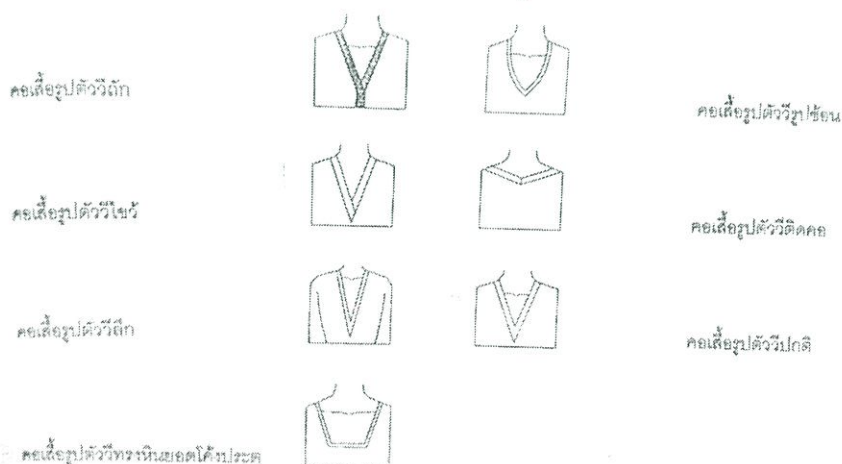
2.4.1.1 คอเสื้อ แบ่งออกเป็น

1) คอกลม จะเป็นเสื้อใส่ลำลอง ลักษณะของคอคือ เป็นวงกลมรอบคอไม่มีปก ดังภาพที่ 2.5

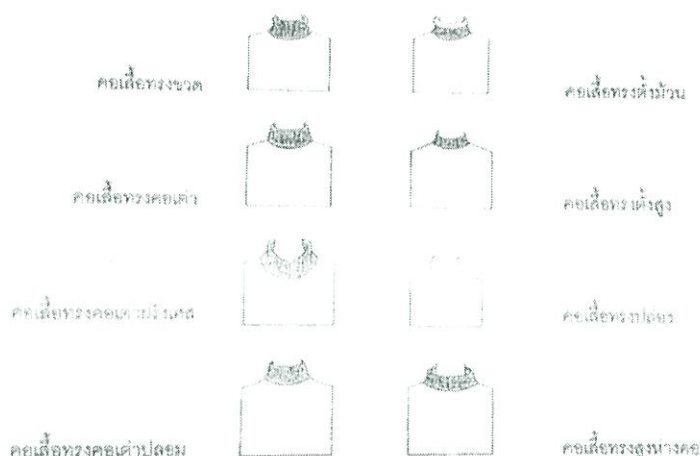
ภาพที่ 2.5 แสดงลักษณะของเสื้อคอกลม

2) คอวี จะมีคอที่มีการตัดเย็บเป็นรูปตัววี ดังภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 แสดงลักษณะของเสื้อคอวี

3) คอตั้ง เป็นคอที่มีรูปทรงสูงขึ้นไปถึงคอ ดังภาพที่ 2.7

ภาพที่ 2.7 แสดงลักษณะของเสื้อคอตั้ง

2.4.1.2 ปกเสื้อ เป็นลักษณะการตัดเย็บส่วนคอเสื้อที่สามารถใช้ได้ในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีอยู่ด้วยกัน 5 ชนิด ดังนี้

- 1) ปกเสื้อเชิ้ตกระดุมต่ำ (Button down Collar) จะมีกระดุมขนาดเล็ก กว้างประมาณ 3/8 นิ้ว ติดอยู่ที่ตัวเสื้อและปลายปกจะเจาะรั้งคุมไว้ เวลาใส่จะต้องติดกระดุมที่ปลายปก
- 2) ปกเสื้อกางออก (Spread Collar) จะมีลักษณะคล้ายกับปกเชิ้ตกระดุมต่ำ แต่ปกเสื้อจะกางออกไม่มีรั้งคุมที่ปก และโชว์กระดุมที่ตัวเสื้อ
- 3) ปกเสื้อเชิ้ตขอบเล็ก (Tabless Collar) ลักษณะปกจะเล็ก
- 4) ปกเสื้อเชิ้ตขอบเล็กแบบติด (Tab Collar) ลักษณะของปกจะเล็กเหมือนปกเสื้อเชิ้ตขอบเล็กแต่ว่าปลายปกก่อนข้างติดกันไม่กางออกเหมือนปกเสื้อขอบเล็ก
- 5) ปกเสื้อเชิ้ตติดเข็มกลัด (Pin Collar) จะมีเข็มกลัดอยู่ที่ปลายปก

ภาพที่ 2.8 แสดงลักษณะของปกเสื้อ

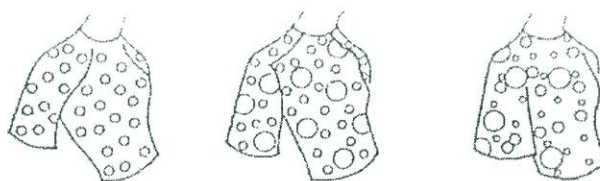
2.4.1.3 แขนเสื้อ ส่วนของการออกแบบแขนเสื้อสำหรับผู้ชายนั้นมามากมายเพราะมีการหมุนเวียนไปตามรูปแบบของแฟชั่น โดยส่วนแขนนั้นจะต้องมีความสัมพันธ์กับตัวของเสื้อ เพื่อที่จะสามารถเสริมสร้างบุคลิกภาพให้กับผู้ที่สวมใส่นั้นเป็นไปอย่างดี

ความยาวมาตรฐานของแขนเสื้อ สามารถแบ่งได้เป็น 6 ประเภท ดังนี้

- 1) แขนสั้นมาก (Cap) เป็นแขนที่มีความยาวเป็นครึ่งหนึ่งของแขนสั้น
- 2) แขนสั้น (Short) เป็นแขนที่มีความยาวเป็นหนึ่งในสี่ของความยาวแขนจากหัวไหล่ถึงข้อมือ
- 3) แขนสองส่วน (Elbow) เป็นแขนที่มีความยาวครึ่งหนึ่งของความยาวแขนจากหัวไหล่ถึงข้อมือ
- 4) แขนสามส่วน (3/4 Length) เป็นแขนที่มีความยาวเป็นสามในสี่ของความยาวแขนจากหัวไหล่ถึงข้อมือ
- 5) แขนยาวเหนือข้อมือ (Bracelet) เป็นแขนที่มีความยาวจากไหล่จรดเหนือข้อมือเล็กน้อย
- 6) แขนยาว (Long) เป็นแขนที่มีความยาวจากไหล่จรดไปถึงข้อมือ

นอกจากความยาวของแขนเสื้อที่เป็นตัวกำหนดในการออกแบบแล้ว ชนิดของแขนเสื้อก็เป็นส่วนหนึ่งที่ควรคำนึงถึงในการออกแบบด้วยเช่นกัน ซึ่งชนิดของแขนเสื้อแบ่งได้เป็น 2 ชนิดใหญ่ ๆ ดังนี้

- 1) แขนต่อ (Set-in Sleeve) ซึ่งเป็นแขนที่ใช้ผ้าคนละชนิดกับตัวเสื้อหรือชนิดเดียวกันมาเย็บต่อเป็นแขนเสื้อที่วางแขน
- 2) แขนในตัว (Cut-in-one with the body) เป็นแขนเสื้อที่ใช้ผ้าตัวเสื้อทำเป็นแขนเสื้อด้วย ซึ่งจำแนกได้เป็น 3 ชนิด ดังภาพที่ 2.9

แขนเรกแลน (Raglan)

แขนฮานม้า (Saddle)

แขนกิโมโน (Kimono)

ภาพที่ 2.9 แสดงลักษณะของแขนในตัว

2.4.2 รูปแบบของกางเกง กางเกงกับผู้ชายถือว่าเป็นสิ่งคู่กันมานาน ไม่ว่าจะเป็ กางเกงขายาว ขาสั้น สามส่วน กางเกงยีนส์ เป็นต้น ขึ้นอยู่กับรสนิยมและวาระโอกาสในการแต่งกาย ซึ่งกางเกง สามารถแบ่งตามลักษณะ ความยาวได้เป็น 2 ประเภทคือ

2.4.2.1 กางเกงขาสั้น มักเป็นกางเกงที่ใส่อยู่กับบ้านหรือไปเที่ยวพักผ่อน เน้นใส่สบายๆ นิยมใส่กันในหน้าร้อน

2.4.2.2 กางเกงขายาว แบ่งออกเป็น

1) แบบมีเกิ้ล็ด เป็นกางเกงที่ใส่ได้ทุกวัย ความแตกต่างของกางเกงจะมีส่วนของรูปทรงของขา กางเกง เช่น กางเกงทรงตรง (ขากระบอก) กางเกงขาปลายบาน (ขาม้า) กางเกงปลายขาสอบ (ขาเคฟ)

2) แบบไม่มีเกิ้ล็ด นิยมตัดเป็นกางเกงยีนส์ ซึ่งใช้ผ้าเดนิมหรือผ้าลูกฟูก ซึ่งจะมีกระเป๋ 5 ใบ คือ ด้านหน้า 2 ใบ และอีก 1 ใบ ในกระเป๋าด้านหน้า ด้านหลัง 2 ใบ โดยรูปทรงของ กางเกงนั้นก็จะขึ้นอยู่กับสมัยนิยม ให้ความรู้สึกเคล้าคล่อง แข็งแรง ใช้งานได้สมบุกสมบัน

2.4.3 วัสดุประกอบ

2.4.3.1 ซิป ใช้ติดกันระหว่างผ้าสองผืน โดยการรูดเปิดปิด วิธีการใช้งานคือเย็บติดกับผ้าให้แนวรอยต่อตรงกันและรูดฟันซิปให้ติดหรือแยกออกจากกัน โดยมีทั้งแบบซิปโลหะและไนลอน โดยในงานเสื้อผ้านั้น ซิปมีอยู่หลากหลายชนิดตามลักษณะการใช้งาน ดังนี้

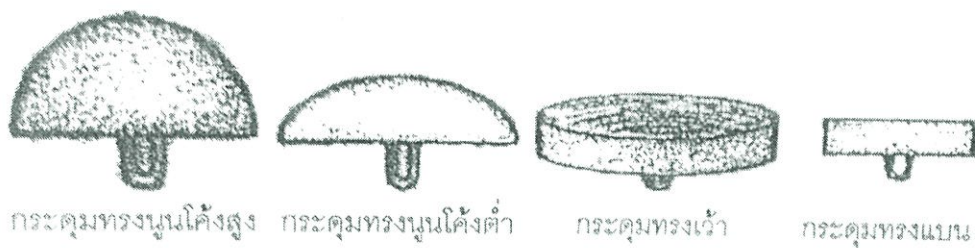
1) ซิปแบบทั่วไป เป็นซิปปิดท้ายมีเฉพาะตัวกั๊กกลาง มีทั้งตัวกั๊กด้านบนและด้านล่างสำหรับยึดแถบผ้าทั้งสองให้ติดกัน เพื่อไม่ให้ปลายทั้งสองแยกออกจากกันเมื่อซิปเปิดจนสุด

2) ซิปแบบซ่อน เป็นซิปแบบปิดท้ายเช่นเดียวกันแต่ลักษณะของซิปเมื่อติดเข้ากับชั้นส่วนของผ้าจะไม่เห็นตัวซิป

3) ซิปแบบปิดท้าย เป็นซิปที่มีเดือยและสวมที่ปลายแถบผ้าทั้งสองด้าน เพื่อให้สามารถแยกเป็นอิสระได้เมื่อรูดเปิด

2.4.3.2 กระดุม เป็นวัสดุประกอบที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย ไม่ว่าจะทำมาจากโลหะ พลาสติก หรือไม้ นอกจากเกาะเกี่ยวแล้วยัง ช่วยเสริมสร้างความสวยงามให้กับเสื้อผ้าอีกด้วย โดยกระดุมสามารถแบ่งได้ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

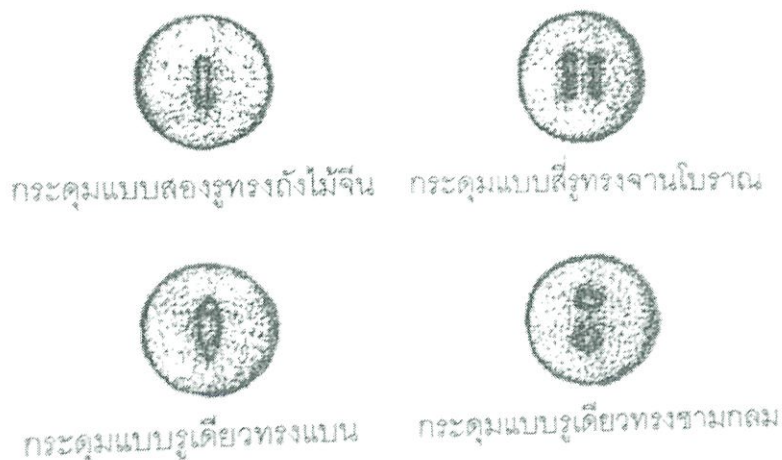
1) แบบที่มีรูร้อยอยู่ใต้กระดุม (Underside hole Button) มี 4 รูปแบบ ดังภาพที่ 2.10

ภาพที่ 2.10 แสดงลักษณะกระดุมแบบที่มีรู้อยู่ใต้กระดุม

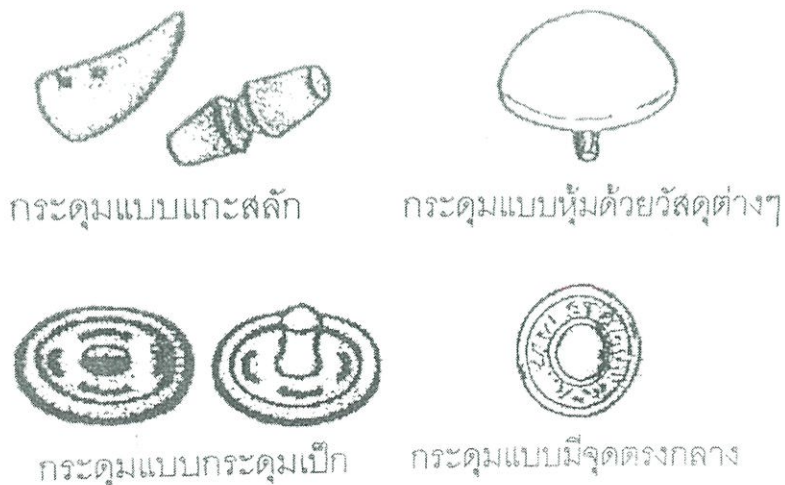
2) แบบที่เจาะรู้อยู่กระดุมบนตัวกระดุม (Exterior hole Button) มี 4 รูปแบบ

ดังภาพที่ 2.11

ภาพที่ 2.11 แสดงลักษณะกระดุมแบบที่เจาะรู้อยู่กระดุมบนตัวกระดุม

3) แบบที่ออกแบบมาเป็นพิเศษ มีด้วยกัน 4รูปแบบ ดังภาพที่ 2.12

ภาพที่ 2.12 แสดงลักษณะกระดุมแบบที่ออกแบบมาเป็นพิเศษ

นอกจากกระดุมและซิปแล้ว ยังมีวัสดุอื่นๆอีกที่ใช้ในงานตกแต่งเสื้อผ้า อาทิเช่น แถบผ้า ก้างปลา โഴ่งานปัก ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับกรนำมาใช้ให้เข้ากับงานหรือรูปแบบของเสื้อผ้านั้นๆด้วย

2.4.4 วัสดุรองที่ใช้ผลิตเสื้อผ้า หมายถึง วัสดุที่มีความจำเป็นต่อเสื้อผ้า รองมาจากวัสดุหลัก ใช้เนื้อที่ประมาณ 30 % ของเนื้อที่ของเสื้อผ้าทั้งหมด ทำหน้าที่สนับสนุน เสริมวัสดุหลักให้มีความสวยงาม คงทนมากขึ้น โดยวัสดุรองมีการผลิตเป็นแบบทั้งผ้าทอ ผ้าถัก เส้นใยธรรมชาติ เส้นใยสังเคราะห์มากมาย โดยวัสดุรองนั้น ได้แก่

2.4.4.1 ผ้าซับใน คือผ้าที่อยู่ด้านในตัวเสื้อ รองจากเสื้อตัวนอก ทำหน้าที่ช่วยบรรเทาความโปร่งแสงของผ้าตัวนอก เพิ่มความสวยงามให้รูปทรงเสื้อผ้า เพิ่มความแข็งแรง ยืดอายุการใช้งาน โดยผ้าซับในเป็นได้ทั้งผ้าทอลายขัดหรือผ้าทอตัวน ผลิตจากเส้นใยหลากหลายชนิด โดยผ้าซับในมีหน้าผ้าให้เลือกหลายขนาดตั้งแต่ 45 48 และ 58 นิ้ว

2.4.4.2 ผ้ารองใน คือผ้าที่ใช้รองด้านในตัวเสื้อเป็นการรองในตัวเสื้อ ช่วยเพิ่มความอยู่ตัว เสริมรูปทรงให้มีความสวยงาม นิยมเลือกสีให้มีความกลมกลืนกับผ้าด้านนอก มีทั้งหนา บาง ผ้ารองในมักจะถูกนำมาใช้กับงานผ้าประเภทแจ็กเก็ต ที่มีความกว้างหน้าผ้าตั้งแต่ 22-45 นิ้ว

2.4.4.3 ผ้าแทรกใน คือ ผ้าที่แทรกอยู่ระหว่างผ้าตัวเสื้อชั้นนอกกับผ้าซับใน ทำหน้าที่เพิ่มความหนา ความนุ่มให้กับเสื้อผ้า

2.4.5 ขนาดตัวมาตรฐานของเสื้อผ้านुरुย

ตารางที่ 2.1 แสดงขนาดตัวมาตรฐานสำหรับตัดเสื้อผ้าของนुरुย

ขนาด SIZE	XS	S	M	L	XL	XXL	XXXL
ส่วนสูง HEIGHT (เซนติเมตร)	163-168	168-173	173-178	178-183	183-188	188-193	193-198
รอบอก CHEST (เซนติเมตร)	83-88	88-94	94-100	100-106	106-112	112-118	118-124
รอบเอว WAIST (เซนติเมตร)	67-72	72-78	78-84	84-90	90-96	96-102	102-108
รอบสะโพก HIP (เซนติเมตร)	81-86	86-92	92-98	98-104	104-110	110-116	116-122

ที่มา: การวัดตัวขนาดมาตรฐาน.[Online]. Available: <http://www.faiamorn.com/article-th-78655-การวัดตัวขนาดมาตรฐาน.html>

2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติ

การย้อมสีธรรมชาติ คือ การนำเอาวัตถุดิบในธรรมชาติที่ได้จากพืช สัตว์ จุลินทรีย์และแร่ธาตุต่างๆ มาทำการย้อมสีเส้นด้ายหรือผ้า เพื่อนำมาใช้ในงานทอ หรือผลิตเสื้อผ้าให้มีสีสันที่สวยงามขึ้น ซึ่งมักจะมีการถ่ายทอดเทคนิควิธีการย้อมมายังคนรุ่นหลัง เป็นวิธีการที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ด้วยภูมิปัญญาของคนรุ่นก่อนได้นำเอาองค์ความรู้ในการย้อมสีผ้าด้วยวัสดุจากธรรมชาติไม่เป็นพิษต่อผู้คน สัตว์ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมสู่ลูกหลานและเป็นเครื่องมือหาเลี้ยงชีพของชาวชนบท สีย้อมผ้าที่ได้จากวัสดุธรรมชาติเกิดจากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรหลายๆอย่าง นับตั้งแต่พืช สัตว์ ตลอดจนแร่ธาตุ

2.5.1 องค์ประกอบสำคัญในการย้อมผ้าจากธรรมชาติ

2.5.1.1 ผ้าหรือเส้นด้าย จะเป็นตัวกลางในการดูดซับสีจากพืชและธาตุต่างๆ ที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อม ผ้าหรือเส้นด้ายนั้นต้องเป็นเส้นใยที่ได้จากธรรมชาติเท่านั้น คือเส้นใยที่ได้จากสัตว์ ได้แก่ไหมและขนสัตว์ต่างๆ เส้นใยที่ได้จากพืช ได้แก่ ฝ้าย ลินิน กัญชง ปอ และป่าน โดยทั่วไปเส้นใยธรรมชาติที่ชาวบ้านใช้คือ ไหมและฝ้าย

ด้านการทำความสะอาดเส้นด้ายหรือผ้าก่อนมาย้อมด้วยสีธรรมชาตินั้น ต้องทำทุกครั้งเพื่อเป็นการกำจัดสิ่งสกปรกที่ติดมา รวมไปถึงสารที่เกิดและเกาะเคลือบเส้นใยอยู่ให้หลุดออกไป ซึ่งจะทำให้การย้อมสีไม่ติดดี การทำความสะอาดที่ดีและง่ายที่สุดคือการต้มเส้นใยกับน้ำสบู่หรือสบู่เทียม

2.5.1.2 สีย้อมธรรมชาติ เป็นสีที่ได้มาจากการสกัดจากธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นพืช สัตว์ รวมไปถึงแร่ธาตุ ผ่านกรรมวิธีซึ่งการได้มาของสีแต่ละชนิดที่ต่างกัน รวมไปถึงสีที่ได้ก็จะแตกต่างกันไปตามวัตถุดิบที่เราเอามาย้อมด้วย อาทิเช่น จากพืช ก็จะได้มาจากส่วนต่างๆของพืช ไม่ว่าจะเป็นลำต้น ใบ เปลือก ผล แก่น โดยในปัจจุบันได้มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยทดลองหาชนิดของพืชและสัตว์ที่สามารถให้สีย้อมได้มากมายหลากหลายชนิด โดยสามารถแยกตามสีที่ย้อมได้ ดังนี้

ตารางที่ 2.2 แสดงตัวอย่างชนิดของพืชและสัตว์ที่ย้อมแล้วได้สีต่างๆที่น่าสนใจ

สีเหลือง	สีแดง	สีน้ำเงิน เทา ดำ	สีเขียว	สีน้ำตาล
แก่นขนุนป่า	ดอกคำฝอย	ใบคราม	ใบแคขาว	แก่นขนุน
หัวขมิ้นชัน	เปลือกคำแสด	ใบฮ่อม	เปลือกทับทิม	เปลือกกนทรี
ดอกดาวเรือง	แก่นประคู้	ผลมะเกลือ	เปลือกขี้กา	เปลือกเพกา
เปลือกมะตูม	เปลือกสะเดา	ผลสมอหิน	ใบแก่หูกวาง	ผลมังคุด
รากมะพูด	ใบอ่อนต้นสัก	กาบกล้วย		ใบสะเดา
ใบยอบ้าน	ครั้ง	เปลือกเงาะ		ลูกหมาก
ใบแก่หูกวาง				ใบหูกวาง

ที่มา: พูลทรัพย์ สวนเมือง ตูลาพันธุ์และคณะ.2542.การย้อมสีไหมด้วยวัสดุธรรมชาติในภาคอีสานของไทย

1) การเตรียมน้ำสี วิธีการสกัดน้ำสีจากธรรมชาติ กระทำได้โดยเตรียมวัสดุที่ให้สีให้มีขนาดเล็กลง และนำไปละลายด้วยตัวทำละลาย ซึ่งตัวทำละลายที่นิยมมากที่สุดนั่นก็คือน้ำ แต่ก็มีตัวทำละลายอื่นๆเช่น แอลกอฮอล์ น้ำมัน แต่ก็ไม่นิยมมากนัก ซึ่งโดยทั่วไปการสกัดสีทำได้ด้วยกัน 2วิธี คือ

1.1) การโพลก ทูบ บั่น แล้วนำวัตถุดิบที่ได้ไปผสมกับน้ำแล้วกรอง จะได้เป็นน้ำสีใสไม่มีตะกอนหรือกากสะดวกต่อการนำไปย้อม

1.2) วิธีการต้ม จะใช้เวลาในการต้มประมาณ 30-120 นาทีขึ้นอยู่กับลักษณะของวัสดุที่นำมาใช้ย้อม หลังจาก ได้สีแล้วก็นำไปกรองแยกกากออก โดยวิธีนี้จะใช้วัสดุที่นำมาย้อม 250 กรัม ต่อน้ำ 1 ลิตร ใส่โซเดียม คาร์บอเนต 0.5 กรัม/ลิตร (ใส่หรือไม่ใส่ก็ได้แล้วแต่วัสดุที่นำมาย้อม) ต้มที่อุณหภูมิ 70-95 องศาเซลเซียส

2.5.2 หลักการย้อมสีธรรมชาติ

2.5.2.1 การใช้ตัวติดสี (Mordant) พืชในแต่ละชนิดที่นำมาย้อม มีการติดสีและคงทนต่อการซักดู ทนต่อแสง ไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางชีวเคมีภายในพืชและเส้นใยที่นำมาใช้ย้อม จึงมีการใช้สารประกอบอื่นๆ เพื่อมาเป็นตัวช่วยในการที่จะให้เส้นใยดูดซับสี ทนทานต่อแสง ทนต่อการซักดู เรียกสารพวกนี้ว่า สารช่วยย้อมและสารช่วยให้ติดสี โดยสารเหล่านี้นอกจากจะช่วยยึดจับสีและเปลี่ยนสีให้เข้มจางหรือสดใสสว่างขึ้น

1) สารช่วยย้อมหรือสารกระตุ่นสี เป็นสารที่ช่วยให้สีติดกับเส้นใยดีขึ้นและเปลี่ยนเฉดสีธรรมชาติให้เปลี่ยนแปลงไปจากสีเดิม ซึ่งในสมัยโบราณจะ ใช้การเติมมูลหรือปัสสาวะสัตว์ลงไปในถังย้อม ปัจจุบันมีการใช้สารที่ได้จากกระบวนการทางเคมีและจากธรรมชาติ ดังนี้

1.1) สารช่วยย้อมเคมี (มอร์เคนท์) คือวัตถุธาตุที่ใช้ผสมสี เพื่อให้สีติดแน่นกับผ้าที่ย้อม ส่วนใหญ่เป็นเกลือของโลหะพวกอลูมิเนียม เหล็ก ทองแดง ดีบุก โครเมียม โดยที่นิยมใช้กันมาและหาได้ง่ายคือ สารส้ม จุนสี และน้ำสนิม (เฟอร์รัสซัลเฟต)

1.2) สารช่วยย้อมธรรมชาติ (มอร์เคนท์ธรรมชาติ) คือสารประกอบน้ำหมักธรรมชาติที่ช่วยในการย้อมสี และบางครั้งทำให้เจดสีเปลี่ยน เช่น น้ำปูนใส น้ำค้างหรือน้ำขี้เถ้า น้ำโคลน เป็นต้น

โดยสารช่วยย้อมที่ใช้ในโครงการนี้มีด้วยกัน 3 ชนิด ซึ่งประกอบไปด้วย

1.1) สารส้ม โดยการนำเอาสารส้มไปทำเป็นสารละลายกับน้ำสะอาด ในอัตราส่วน น้ำ 100 กรัมต่อสารส้ม 3 กรัม จากนั้นนำผ้าที่ย้อมแล้วมาจุ่มลงสารละลายสารส้มทิ้งไว้ แล้วนำไปซัก จะได้สีที่มีความสดใสขึ้น มีความคงทนต่อการซักที่ดี

1.2) น้ำสนิม หรือ ไอออนทูลซัลเฟต นำไปทำเป็นสารละลายกับน้ำ ในอัตราส่วน น้ำ 100 กรัมต่อ ไอออนทูลซัลเฟต 3 กรัม แล้ว นำผ้าที่ย้อมมาจุ่มลงไป ในสารละลาย ทิ้งไว้ แล้วนำไปซัก จะได้สีที่ไม่สดใส ออกน้ำตาล เทา ก่อนไปทางดำ มีความทนต่อแสงและการซักที่ดี

1.3) น้ำมะนาว นำไปทำละลายเข้ากับน้ำสะอาดในอัตราส่วน น้ำ 100 กรัมต่อน้ำมะนาว 3 กรัม แล้วนำผ้าที่ย้อมไปจุ่มลงในน้ำมะนาว แล้วนำไปซัก จะได้สีที่มีความอ่อนลงไปจากเดิม สดใส

โดยการใช้สารช่วยย้อมสามารถทำได้ 3 วิธี โดยจะให้สีที่แตกต่างกันไป ได้แก่ ใช้สารช่วยย้อมก่อนย้อมสี ใช้สารช่วยย้อมพร้อมกับย้อมสี และใช้สารช่วยย้อมหลังย้อมสี ซึ่งวิธีหลังนิยมทำกันมากกว่า

2.5.2.2 การย้อมสี การย้อมสีเหมือนกับการทำอาหาร ต้องมีส่วนผสมของการย้อม ขั้นตอนของการย้อมและความประณีต ในกระบวนการย้อมสีจะเป็นตัวกำหนดความงดงามและคุณภาพของสีที่ได้รับ ซึ่งการย้อมสีแต่ละสีก็จะมีกรรมวิธีที่แตกต่างกันออกไป บางสียากที่จะย้อมซ้ำ ให้เหมือนเดิม สารชนิดอื่นยากที่จะย้อมได้ ซึ่งเป็นเสน่ห์ของการย้อมในแต่ละชนิด โดยผู้สนใจ จำเป็นต้องศึกษาแสวงหาความรู้และทดลองด้วยตัวเองถึงจะรับรู้ได้

2.5.2.3 การย้อมสีผสม (Compound Dyeing) หมายถึง การย้อมที่นำเอาวัตถุสีในการย้อมตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไปมาผสมกัน เพื่อให้ได้สีใหม่ที่แปลกไปจากเดิม เช่นการผสม ครั่งกับแก่นขนุน จะได้สีส้ม ใบหูกวางกับขี้เหล็กจะได้สีเขียวขี้ม้า เป็นต้น โดยการย้อมแบบนี้จะต้องคำนึงถึงความคงทนของสี เพราะวัตถุสีที่นำมาผสมอาจมีความคงทนของสีที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้ย้อมจึงต้องทราบถึงค่าความคงทนของสีที่จะนำมาผสมกัน และทดสอบค่าความคงทนก่อนจะนำไปย้อม

2.5.2.4 การย้อมสีทับ (Top-Dyeing) หมายถึง การย้อมสีด้วยวัตถุดิบชนิดหนึ่งแล้วนำเส้นใยไปย้อมทับด้วยวัตถุดิบชนิดอื่น เพื่อให้ได้สีใหม่ โดยทั่วไปจะนิยมย้อมสีชนิดใดก็ได้แล้วไปย้อมทับด้วยครามซึ่งเป็นสีย้อมเย็น ซึ่งจะไม่สามารถไปย้อมทับกับสีย้อมร้อนอื่นๆได้

2.5.2.5 การทดสอบความคงทนของสี ความคงทนของสีธรรมชาติเป็นข้อจำกัดที่สำคัญในการย้อมสีธรรมชาติ ดังนั้นผู้ย้อม จึงจำเป็นต้องทดสอบให้แน่ชัดว่าวัตถุดิบนั้นๆมีค่าความคงทนอยู่ในระดับมาตรฐาน เหมาะที่จะนำมาใช้ได้หรือไม่ โดยค่าความคงทนแบ่งออกเป็น ความคงทนต่อการซัก ความคงทนต่อการซักล้าง และความคงทนต่อแสง

2.5.3 กระบวนการย้อมสีธรรมชาติ สามารถย้อมได้ 2 วิธี คือ การย้อมเย็น นิยมย้อมในหม้อดิน การย้อมคือการนำผ้าไปย้อมในหม้อแล้วหมักไว้ให้ได้สีตามต้องการ และการย้อมร้อน เป็นการย้อมด้วยวิธีการต้มสีแล้วนำผ้าลงไปต้มเมื่อได้สีตามต้องการก็นำขึ้นมาซักแล้วตากให้แห้ง

สีธรรมชาติ เป็นสีที่สามารถละลายน้ำได้และมีคุณสมบัติพิเศษ สามารถดูดสีติดเส้นใยได้ด้วยตัวเอง การย้อมสีเริ่มย้อมที่อุณหภูมิ 80-100 องศาเซลเซียส ย้อมนานประมาณ 1 ชั่วโมง ระหว่างย้อมจะต้องหมั่นคนสม่ำเสมอ เพราะสีธรรมชาติจะตกตะกอนได้ง่าย เป็นสาเหตุที่จะทำให้ผ้าด่าง แต่สีธรรมชาติจะกระจายตัวได้ดี ถ้าเกิดปัญหาผ้าด่างหรือติดสีไม่ดี ไม่สม่ำเสมอ แก้ไขได้โดยการเติมน้ำใส่ให้ได้ปริมาณน้ำย้อมเท่าเดิมแล้วย้อมจนกว่าผ้าจะหายด่าง

2.5.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการย้อมด้วยสีธรรมชาติ

2.5.4.1 เส้นใยที่ย้อมต้องมีความสัมพันธ์กับสี

2.5.4.2 การเตรียมวัสดุก่อนย้อม ต้องทำความสะอาดเส้นใยหรือผ้าที่จะนำมาย้อมก่อน เพราะในเส้นใยหรือผ้า นั้นสกปรก มีไขมันเจือปนอยู่ โดยวิธีการต้มด้วย โซดาแอช หรือน้ำสบู่

2.5.4.3 อัตราส่วนของน้ำย้อมต่อวัสดุที่จะมาย้อมต้องอยู่ในอัตราส่วน 30 ต่อ 1 หรือ 50 ต่อ 1

2.5.4.4 อุณหภูมิในการย้อม ต้องให้พอเหมาะ ไม่สูงหรือไม่ต่ำจนเกินไป เพราะจะมีผลต่อการดูดซับสีของเส้นใย

2.5.4.5 ระยะเวลาในการย้อมที่เหมาะสม

2.5.4.6 สารเคมีที่ช่วยในการย้อม ต้องใช้ให้เหมาะสมกับชนิดสี ชนิดวัสดุที่จะนำมาย้อม

2.5.4.7 ค่า pH ของน้ำย้อมต้องมีค่า pH ที่เหมาะสมตามชนิดของสีย้อม ความเป็นกรดด่างต้องได้มาตรฐาน

2.5.4.8 การคนและการยก จะมีผลต่อคุณภาพในการย้อม การด่างของผ้า

2.5.5 ข้อมูลเกี่ยวกับการข้อมใบหูกวาง

2.5.5.1 หูกวาง (Singapore Almond) เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง ผลัดใบสูง 15-20 เมตร เรือนยอดค่อนข้างกลม เปลือกสีเทาเรียบ แตกกิ่งตามแนวนอนเป็นชั้นๆ ใบเดี่ยว เรียงสลับที่ปลายกิ่ง แผ่นใบรูปไข่กลับ กว้าง 8-15 เซนติเมตร ยาว 12-25 เซนติเมตร ปลายใบเป็นติ่งแหลมอ่อน โคนใบสอบแคบเว้า และมีต่อม 1 คู่ แผ่นใบหนา มีขนนุ่ม ขอบใบเรียบ หูกวางจะผลัดใบในฤดูหนาวตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน ดอกเล็ก ไม่มี กลิ่นหอม สีขาวนวล ออกเป็นช่อ ตามง่ามใบบริเวณปลายกิ่ง ผลเป็นผลเดี่ยว ในแต่ละผลมี 1 เมล็ด ผลแก่มีสี เหลืองหรือเหลืองอมเขียว มีกลิ่นหอม เมื่อแก่จะสีดำคล้ำ

ภาพที่ 2.13 แสดง ใบหูกวาง

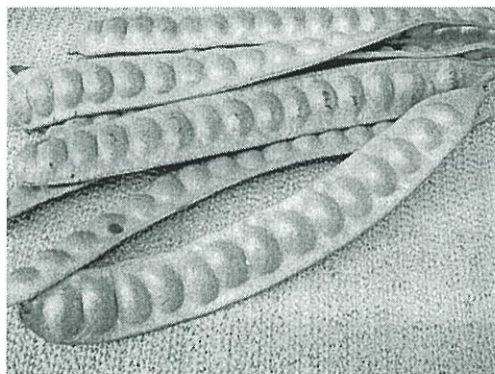
2.5.5.2 กระบวนการข้อมใบหูกวาง นำใบหูกวางมาหั่นเป็นชิ้นเล็กๆ (อัตราส่วนผ้าที่ใช้ ผ้า 1 กิโลกรัม ต่อใบหูกวาง 5 กิโลกรัม และน้ำ 20 ลิตร) ใส่ภาชนะ โดยเติมน้ำต้มเคี่ยวให้เดือด ประมาณ 1 ชั่วโมง ทิ้งไว้ให้เย็นกรองกากใบหูกวางเอาน้ำสี เมื่อได้น้ำสีใบหูกวาง นำขึ้นตั้งไฟ เดิมเกลือลงในหม้อข้อมใช้ไม้คนกวนให้ละลาย นำผ้าที่ต้องการข้อมไปทำ ความสะอาดแล้วลงต้ม ประมาณ 1 ชั่วโมงให้สีติด แล้วนำขึ้นรอให้เย็นแล้วนำไปซักตากให้แห้ง (สามารถใช้สารช่วยติดเพื่อให้เกิดสีเข้มอ่อนตามต้องการ)

ภาพที่ 2.14 แสดง การต้มใบหูกวาง

2.5.6 ข้อมูลเกี่ยวกับการย้อมฝักสะตอ

2.5.6.1 สะตอ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Parkia speciosa* Hassk. หรือ กอตอ, ลูกตอ ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน จัดให้สะตอเป็นพืชที่อยู่ในวงศ์ Leguminosae ซึ่งเป็นไม้จำพวกที่มีฝัก เช่นเดียวกับกระถิน ทองหลวง ถั่ว แต่ในหนังสือบางเล่มก็จัดสะตออยู่ในวงศ์ Mimosaceae คือเป็นไม้ตระกูลเดียวกับไมยราบ จามจุรี สะตอเป็นไม้ยืนต้น ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ มีความสูงเฉลี่ยได้ถึง 30 เมตร ต้นสูงขึ้นไปแล้วแตกกิ่งก้านเป็นพุ่มแผ่กว้าง ลำต้นเรียบ ดอกเป็นสะเก็ดเล็กน้อย สีน้ำตาลอ่อน กิ่งก้านมีขนละเอียด ใบประกอบแบบขนนกสองชั้น ใบแขนงมีประมาณ 14-18 คู่ ช่อใบย่อยมีประมาณ 31-38 คู่ ปลายใบมน ด้านนอกเบี้ยวเป็นติ่ง ดอกออกเป็นช่อรวมกันเป็นกระจุก อัดกันแน่นเป็นก้อนคล้ายดอกกระถิน ช่อดอกจะห้อยระย้าอยู่ทั่วทรงพุ่ม แต่ละดอกมีก้านดอกและใบประดับรอง ประกอบด้วยช่อดอกตัวผู้ และช่อดอกสมบูรณ์เพศ กลีบดอกสีขาวนวล ดอกจะออกช่วงเดือนเมษายน หลังจากนั้น 70 วัน จะสามารถเก็บฝักได้ ผลของสะตอเป็นฝักแบนกว้าง 3-5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 35-45 เซนติเมตร ฝักบิดเป็นเกลียวห่าง ฝักอ่อนมีสี เขียว พอแก่จะเปลี่ยนเป็นสีดำ เมล็ดสะตอมีลักษณะเป็นรูปรีเกือบกลมเรียงตามขวางกับฝัก มีสีเขียวอ่อน

ภาพที่ 2.15 แสดง ฝักสะตอ

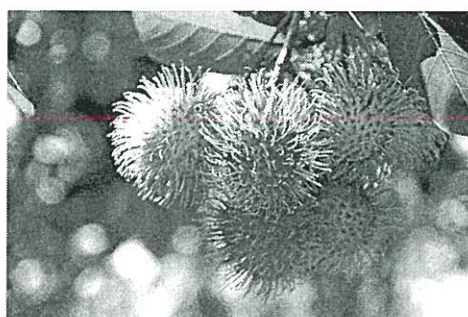
2.5.6.2 กระบวนการย้อมสะตอ นำสะตอมาแกะส่วนของเมล็ดออก จะใช้ในส่วนของฝักเท่านั้น ใช้ได้ทั้งฝักอ่อนและแก่ นำมาหั่นเป็นชิ้นเล็กๆ หรือไม่ต้องหั่นก็ได้เพราะฝักสะตอนั้นมีเมล็ดสีที่มีคุณสมบัติที่สามารถออกสีได้ทันที ใส่ภาชนะโดยเติมน้ำต้มเคี่ยวให้เดือด ประมาณ 1 ชั่วโมง ทิ้งไว้ให้เย็นกรองเอาอกฝักสะตอออกเอาแต่น้ำสี เมื่อได้น้ำสีฝักสะตอแล้ว นำขึ้นตั้งไฟ เดิมเกลือลงในหม้อย้อมใช้ไม้คนวนให้ละลาย นำผ้าที่ต้องการย้อมไปทำ ความสะอาดแล้วลงต้ม ประมาณ 1 ชั่วโมง ให้สีติด แล้วนำขึ้นรอให้เย็นแล้วนำไปซักตากให้แห้ง (สามารถใช้สารช่วยติดเพื่อให้เกิดสีเข้มอ่อนตามต้องการ)

ภาพที่ 2.16 แสดง การต้มฝักสะตอ

2.5.7 ข้อมูลเกี่ยวกับการข้อมเงาะ

2.5.7.1 เงาะ (Rambutan) หรือชื่อวิทยาศาสตร์ *Nephelium lappaccum* Linn เป็นไม้ผล ขึ้นต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ชอบอากาศร้อนชื้น อุณหภูมิที่เหมาะสม อยู่ในช่วง 25 – 30° C ความชื้นสัมพัทธ์สูง ประมาณ 75 – 85 % ดินปลูกที่เหมาะสมควรมีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (ค่า pH) ของดินประมาณ 5.5 – 6.5 และที่สำคัญควรเลือกแหล่งปลูกที่มีน้ำเพียงพอตลอดปี เงาะเป็นไม้ผลที่มีระบบรากหาอาหารลึก ประมาณ 60 – 90 เซนติเมตรจากผิวดินจึงต้องการสภาพแล้งก่อนออกดอก ติดต่อกัน ประมาณ 21 – 30 วัน เมื่อดันเงาะผ่าน สภาพแล้งและมีการจัดการน้ำอย่างเหมาะสมเงาะจะออกดอก ช่วงพัฒนาการของ ดอก (ผลิตดอก – ดอก แรกเริ่มบาน) ประมาณ 10 – 12 วัน ดอกเงาะจะทยอยบานจากโคนช่อไปหาปลายช่อ ใช้เวลาประมาณ 25 – 30 วัน จึงจะบานหมดช่อ ดอกเงาะมี 2 ชนิด คือ ดอกตัวผู้และดอกสมบูรณ์เพศ ต้นที่มี ดอกตัวผู้จะไม่ติดผล ส่วนต้นที่มีดอกสมบูรณ์เพศนั้น เกสรตัวผู้ไม่ค่อยแข็งแรง ต้องปลูkdันตัวผู้แซมในสวน เพื่อเพิ่มละอองเกสรหรือฉีดพ่นฮอร์โมนพืช เพื่อช่วยให้เกสรตัวผู้แข็งแรงขึ้น จากนั้นดอกเงาะที่ถูกผสมก็จะ ออกมาเป็นผลเงาะที่สมบูรณ์

ภาพที่ 2.17 แสดงเงาะ

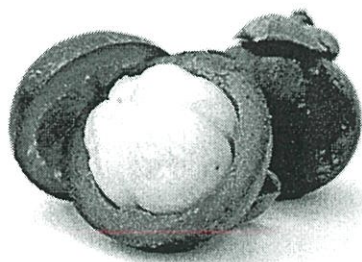
2.5.7.2 กระบวนการย้อมเงาะ นำผลเงาะมาแกะส่วนของผลออก จะใช้ในส่วนของเปลือกเท่านั้น โดยนำเปลือกที่ได้ไปล้างทำความสะอาดก่อน แล้วนำมาหั่นเป็นชิ้นเล็กๆ ใส่ภาชนะ โดยเติมน้ำต้มเคี่ยวให้เดือด ประมาณ 1 ชั่วโมง ทิ้งไว้ให้เย็นกรองเอากากของเปลือกเงาะออกเอาแต่น้ำสี เมื่อได้น้ำสีเงาะแล้ว นำขึ้นตั้งไฟ เติมเกลือลงในหม้อ ย้อมใช้ไม้คนกวนให้ละลาย นำผ้าที่ต้องการย้อมไปทำ ความสะอาดแล้วลงต้ม ประมาณ 1 ชั่วโมงให้สีติด แล้วนำขึ้นรอให้เย็นแล้วนำไปซักตากให้แห้ง (สามารถใช้สารช่วยติดเพื่อให้เกิดสีเข้มอ่อนตามต้องการ)

ภาพที่ 2.18 แสดงการต้มเปลือกเงาะ

2.5.8 ข้อมูลเกี่ยวกับการย้อมมังคุด

2.5.8.1 มังคุด (*Mangosteen*) หรือชื่อทางวิทยาศาสตร์ *Garcinia mangostana* L. อยู่ในวงศ์ *Guttiferae* เป็นไม้ยืนต้นสูง 10-12 เมตร ทุกส่วนมียางสีเหลือง ใบเดี่ยวเรียงตรงข้าม รูปไข่ หรือรูปวงรีแกมขอบขนาน กว้าง 6-11 เซนติเมตร ยาว 15-25 เซนติเมตร เนื้อใบหนา และค่อนข้างเหนียว หลังใบมีสีเขียวเข้ม เป็นมัน ท้องใบสีอ่อน ดอกเดี่ยวหรือเป็นคู่ ออกที่ซอกใบ ใกล้ปลายกิ่ง สมบูรณ์เพศ หรือแยกเพศ กลีบเลี้ยงสีเขียวอมเหลือง กลีบดอกสีแดง ฉ่ำน้ำ ผลเป็นผลสดค่อนข้างกลม

ภาพที่ 2.19 แสดงมังคุด

2.5.8.2 กระบวนการย้อมมังคุด นำผลมังคุดมาแกะส่วนของเม็ดออก โดยนำเปลือกที่ได้ไปล้างทำความสะอาดก่อน นำมาหั่นเป็นชิ้นเล็กๆ แล้วมาทุบให้ละเอียดด้วยครกหิน จากนั้นนำเปลือกที่ได้ใส่ภาชนะ โดยเติมน้ำต้มเคี่ยวให้เดือด ประมาณ 1 ชั่วโมง ทิ้งไว้ให้เย็นกรองเอากากของ

เปลือกมังคุดออกเอาแต่น้ำสี เมื่อได้น้ำสีของมังคุดแล้ว นำขึ้นตั้งไฟ เดิมเกลือลงในหม้อข้อมใช้ไม้คน กวนให้ละลาย นำผ้าที่ต้องการข้อม ไปทำ ความสะอาดแล้วลงต้ม ประมาณ 1 ชั่วโมง ให้สีติด แล้วนำขึ้น รอให้เย็นแล้วนำไปซักตากให้แห้ง (สามารถใช้สารช่วยติดเพื่อให้เกิดสีเข้มอ่อนตามต้องการ)

ภาพที่ 2.20 แสดงการต้มเปลือกมังคุด

2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคในการสร้างสรรค์สวดลาย

2.6.1 การมัดข้อม

2.6.1.1 การมัดลายพื้นฐานของการมัดข้อมมีด้วยกัน 4 รูปแบบ คือ

1) การพับแล้วมัด คือการพับผ้าเป็นรูปต่างๆ แล้วมัดด้วยยางหรือเชือก ผลที่ได้จะเป็นสวดลายที่มีลักษณะลายด้านซ้ายและขวาจะใกล้เคียงกัน แต่จะมีสีอ่อนด้านหนึ่งเข้มด้านหนึ่ง เนื่องจากว่าหากด้านใด โคนพับด้านใน สีก็จะซึมเข้าไปน้อย ผลคือจะสีจางกว่านั่นเอง

2) การห่อแล้วมัด คือ การใช้ผ้าห่อวัตถุต่างๆ ไว้แล้วมัดด้วยยางหรือเชือก ลายที่เกิดขึ้นจะเป็นลายใหญ่หรือเล็กขึ้นอยู่กับวัตถุที่นำมาใช้และลักษณะของการมัดเช่นการเอาผ้ามาห่อ ก้อนหิน ก็จะได้ลวดลายที่แตกต่างสวยงาม

3) การขยำแล้วมัด เป็นการขยำผ้าอย่างไม่ตั้งใจแล้วมัดด้วยยางหรือเชือก ผลที่ได้จะได้เป็นลายอิสระ เรียกว่าสวยโดยบังเอิญ วิธีแบบนี้ทำแล้วไม่สามารถทำได้อีกเพราะการขยำแต่ละครั้งเราควบคุมการซ้อนทับของผ้าไม่ได้นั่นเอง

4) การพับแล้วหนีบ เป็นการพับผ้าเป็นรูปต่างๆแล้วเอาไม้ไอศกรีมหรือไม้แผ่นบางๆหนีบไว้ทั้งสองข้าง มัดให้แน่น ภาพที่ออกมาจะเป็นรูปต่างๆแปลกตา

2.6.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการทำผ้ามัดข้อม มีดังนี้

1) ความแน่นของการมัด

-กรณีมัดมากเกินไปจนไม่เหลือพื้นที่ให้สีแทรกเข้าไปได้ ผลที่ได้คือได้สีของผ้าพื้นเดิม อาจจะมีสีซึมบ้างเล็กน้อย

-มดน้อยเกินไป เหลือพื้นที่มาก สีจะซึมเข้าไป จะเกิดลายน้อย

-มดเหมือนกัน แต่มดไม่แน่น กรณีนี้สีก็จะสามารถซึมเข้าไปได้เต็ม

ผืน ไม่เกิดลวดลายใน การมัดข้อม

2) การใช้อุปกรณ์ช่วยในการหนีบผ้าแล้วมัด เพื่อให้เกิดความแน่นและเกิดลวดลายตามแม่แบบที่ใช้ หนีบ ดังนั้นลายจะสวยหรือไม่ขึ้นอยู่กับวิธีการออกแบบแม่แบบที่จะใช้หนีบด้วย

3) ความสม่ำเสมอของสีข้อม สีข้อมที่ติดผ้าจะสม่ำเสมอได้ขึ้นอยู่กับอุณหภูมิ ความร้อนขณะนำผ้าลง ข้อม และการกลับผ้าไปมา การขำผ้าเกือบตลอดเวลาข้อมด้วย

2.6.2 หลักการวางลาย ก่อนอื่นต้องคำนึงว่า ผ้าที่เราทำเสร็จจะนำไปตัดหรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อะไร เพื่อที่จะได้กำหนดการวางตำแหน่งของลายให้ได้จังหวะที่แน่นอน โดยทั่วไปขนาดของลายจะมีด้วยกัน 3 ขนาด คือ ลายใหญ่ (Large scale) ลายขนาดกลาง (Medium scale) และขนาดเล็ก (Tiny scale) โดยขนาดของลายนั้นก็ขึ้นอยู่กับให้นำเอาผ้าไปแปรรูปนั่นเอง

หลักเกณฑ์ในการวางลาย มีดังนี้

2.6.2.1 การวางลายในลักษณะแนวนอน ได้จากการนำลักษณะลวดลายส่วนหนึ่งของลวดลาย มาเรียงต่อกันในแนวนอน และเรียงซ้ำกันในแถวต่อกัน ไปให้ขนานกับแถวแรก

2.6.2.2 การวางลายในลักษณะแนวตั้ง เป็นแถวยาวลงมาตามแนวตั้ง เหมือนการลากเส้นตั้งฉากกับพื้น โดยการวางลายให้ต่อกันตามแนวตั้ง

2.6.2.3 การวางลายในลักษณะแนวเฉียง หรือเอียง โดยจัดวางลวดลายให้อยู่ในแนวเฉียง ติดต่อกันและทำซ้ำกันในแถวต่อกันไป จะได้ลวดลายที่มีลักษณะเป็นแนวเส้นทแยงมุม

2.6.2.4 การวางลายในลักษณะแนวซิกแซก เกิดจากการผูกประกอบแม่ลาย โดยเรียงต่อกันในลักษณะซิกแซกหรือสลับพื้นปลาตคไปมาหรือเฉียงไปมาเป็นแถว

2.6.2.5 การวางลายในลักษณะตาหมากรุก เกิดจากการแบ่งพื้นที่สี่เหลี่ยมตารางเล็กๆ เท่ากัน ลักษณะเหมือนตารางหมากรุก จะเป็นการเรียงในลักษณะสลับกัน โดยตารางหมากรุกจะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า หรือสี่เหลี่ยมจัตุรัสก็ได้

2.6.2.6 การวางลายลักษณะอิสระ คือการวางลายอิสระในชิ้นงาน เกิดลายที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำจำเจ

2.6.3 ขั้นตอนการทำผ้ามัดข้อม วัสดุที่ใช้มัดผ้า ได้แก่ เชือกฟาง ยาง เส้นเชือกกล้วย สำหรับใช้ในการผูกผ้าไม่ให้หลุด รวมไปถึงวัตถุอื่นๆกรณีที่จะทำการมัดโดยใช้วัตถุอื่นด้วย เช่น ก้อนหิน กรวด ห่อ ไม้ไอศกรีม เป็นต้น ส่วน ผ้าที่จะนำมาข้อมต้องเป็นผ้าที่ไม่หนาจนเกินไป ไม่มีแป้น สารเคมีตกค้างอื่นๆ เป็นเส้นใยธรรมชาติเพื่อที่จะดูดซับ ได้ดี ก่อนที่จะนำมามัดข้อมควรทำความสะอาดให้แห้งหรือ

สารเคลือบที่ตัวผ้าหลุดออกไปจากผ้า เสียก่อน เพราะแป้งหรือสารเคลือบจะเป็นอุปสรรคในการติดสีของผ้า วิธีการทำความสะอาดผ้ามีดังนี้

2.6.3.1 การต้ม (Desizing) เส้นด้ายยืนของผืนผ้าต่างกับเส้นด้ายพุ่ง เพราะเส้นด้ายยืนจะถูกเคลือบด้วยแป้ง เพื่อเพิ่มความแข็งแรงและเรียบให้แก่เส้นด้ายยืนเวลาทอผ้า ดังนั้นการดูดซึมน้ำของเส้นด้ายยืนจะไม่เท่ากัน การกำจัดแป้งออกไปทำได้โดยการใช้เอนไซม์ ช่วยย่อยแป้งให้เป็นน้ำตาลกลูโคส ที่ละลายน้ำได้แล้วจึงต้มซักให้สะอาด

2.6.3.2 การชุบมัน (Mercerization) คือการผ่านผ้าไปในสารละลายด่างแก่เข้มข้น โดยใช้โซดาไฟ และผ่านแรงดึง โมเลกุลของเส้นใยฝ้ายจะพองตัวเต็มที่และยึดเรียงเป็นระเบียบ ทำให้เพิ่มความเงาและการดูดซึมน้ำให้แก่ผ้า

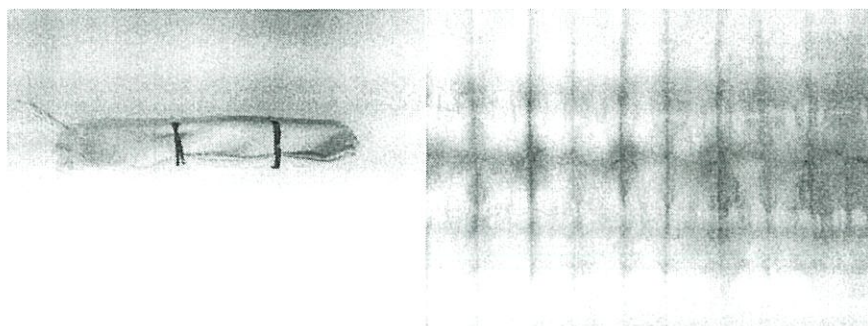
2.6.3.3 การทำความสะอาด (Scouring) คือ การต้มผ้าในสารละลายด่าง เพื่อกำจัดสิ่งสกปรกขี้ผึ้ง และไขมันที่ติดอยู่ตามธรรมชาติบนผิวของใยฝ้ายให้สะอาด เป็นการช่วยเพิ่มการดูดซึมน้ำได้ดีขึ้น ทำให้การย้อมง่าย สีดัดได้ดีและสม่ำเสมอ

2.6.3.4 การฟอกขาว (Bleaching) คือการกำจัดสีที่มีอยู่ในธรรมชาติออกจากเส้นใยธรรมชาติของฝ้ายมักเป็นสีเนื้ออ่อนต้องนำไปฟอกขาวก่อน แล้วจึงนำไปย้อมเพื่อให้ได้สีที่สดใสนั้น สารที่ใช้ในการฟอกขาวเป็นพวกสารออกซิไดซิ่ง เช่น ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ ผงฟอกคลอรีน และโซเดียมไฮโปคลอไรด์

2.6.3.5 การตกแต่งความขาว (Optical Bleaching) คือการใช้สารตกแต่งความขาวเป็นสารเคมีที่ช่วยเรืองแสง (Fluorescent) ช่วยเพิ่มความสว่างแก่ผ้าทำให้ดูขาวววลขึ้น บางทีก็อมฟ้าชมพูหรือเขียว แล้วแต่ชนิดของสารสามารถเรืองแสงได้ในช่วงของแสงสีอะไร จำนวนสารเคมีที่ใช้ 0.5-1 กรัม/ลิตร แชนท์อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส (ขึ้นอยู่กับสารเคมีแต่ละตัว) บางทีจะต้องใส่เกลือลงไปด้วย 5 กรัม/ลิตร เวลา 20-30 นาที

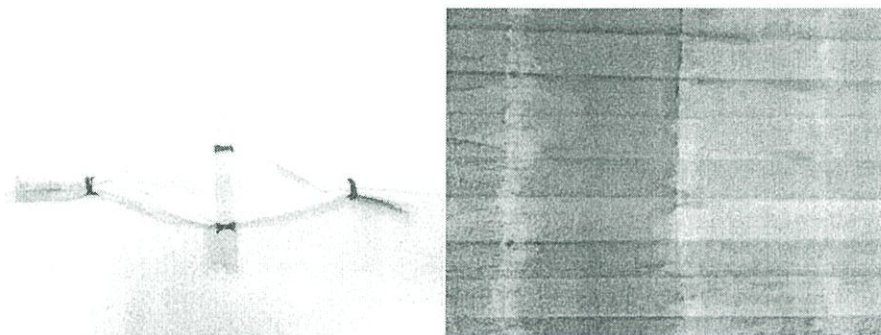
2.6.4 ลักษณะการมัดย้อมที่สนใจ ซึ่งวิธีการต่อไปนี้เป็นวิธีการที่ผู้จัดทำมีความสนใจและจะนำไปใช้ในการออกแบบลวดลายของตัวผลิตภัณฑ์ โดยอาจมีการดัดแปลงเพิ่มเติมลวดลายหรือสีสันทได้ตามความเหมาะสม ประกอบไปด้วย

2.6.4.1 การมัดย้อมแบบที่ 1 เป็นการมัดผ้า โดยเริ่มจากการพับผ้าสลับฟันปลาจากนั้นพับครึ่งแล้วเอาหนังยางมามัดให้เป็น 3 ส่วน ดังภาพที่ 2.21 แล้วนำไปย้อม

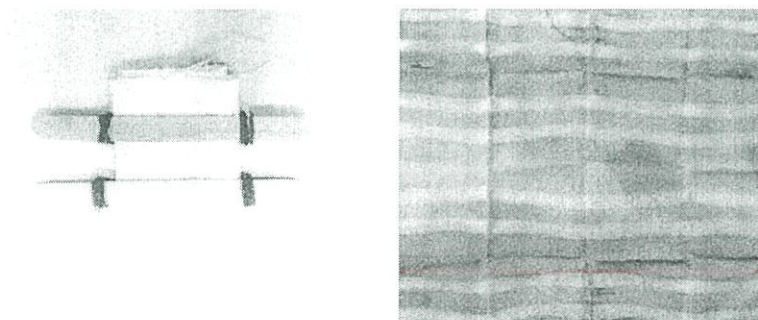
ภาพที่ 2.21 แสดงการมัดข้อมแบบที่ 1

2.6.4.2 การมัดข้อมแบบที่ 2 เป็นการมัดผ้า โดยเริ่มจากการพับผ้าสลับพื้นปลาแล้วนำไม้ไอศกรีม 2 อันมาทาบแล้วมัดอยู่ในตำแหน่งตรงกลางผืนผ้า จากนั้นนำหนังยางมามัดด้านมุมทั้ง 2 ดังภาพที่ 2.22 แล้วนำไปข้อม

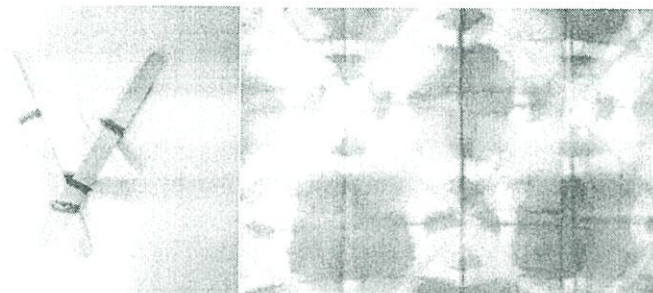
ภาพที่ 2.22 แสดงการมัดข้อมแบบที่ 2

2.6.4.3 การมัดข้อมแบบที่ 3 เป็นการมัดผ้าโดยเริ่มจากการพับผ้าสลับพื้นปลาแล้วทำการพับครึ่งสลับพื้นปลาอีกรอบหนึ่ง จากนั้นใช้ไม้ไอศกรีมมาทาบผ้าแล้วมัด ให้เป็น 2 แนวดังภาพที่ 2.23 จากนั้นนำผ้าที่ได้ไปข้อม

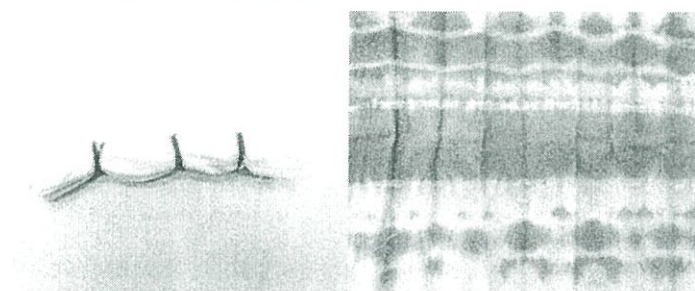
ภาพที่ 2.23 แสดงการมัดข้อมแบบที่ 3

2.6.4.4 การมัดข้อมแบบที่ 4 เป็นการมัดผ้าโดยเริ่มจากการพับผ้าสลับพื้นปลาแล้วทำการพับเป็นสามเหลี่ยมสลับด้านกัน จากนั้นใช้ไม้ไอศกรีมทาบผ้าแล้วมัดให้ไม้ไอศกรีมที่มัดตั้งฉากกัน ดังภาพที่ 2.24 แล้วนำไปข้อม

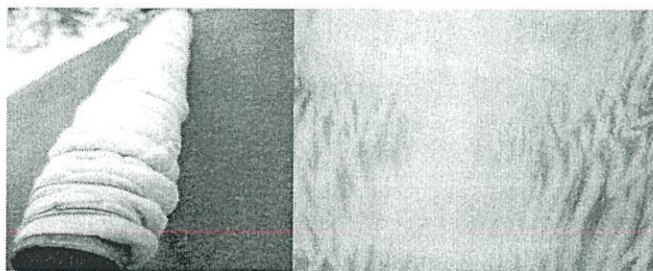
ภาพที่ 2.24 แสดงการมัดข้อมแบบที่ 4

2.6.4.5 การมัดข้อมแบบที่ 5 เป็นการมัดผ้าโดยพับผ้าสลับพื้นปลาแล้วใช้หนังยางมัดให้แบ่งผ้าเป็นสี่ส่วนดังภาพที่ 2.25 แล้วนำไปข้อม

ภาพที่ 2.25 แสดงการมัดข้อมแบบที่ 5

2.6.4.6 การมัดข้อมแบบที่ 6 เป็นการมัดผ้าโดยเริ่มจากการที่พับผ้าเข้ากับท่อพีวีซีแล้วใช้หนังยางมัดปลายทั้งสอง จากนั้นใช้เส้นด้ายมาพันให้ทั่วตัวผ้า เมื่อพันเสร็จแล้วก็รัดผ้าลงมาดังภาพที่ 2.26 แล้วนำไปข้อม

ภาพที่ 2.26 แสดงการมัดข้อมแบบที่ 6

2.7 ข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุ

ผ้าเส้นใยธรรมชาติ เป็นผ้าที่ใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกายของโครงการนี้ซึ่งมีหลากหลายชนิด ดังนี้

2.7.1 ฝ้าย (Cotton) เป็นใยเซลลูโลสได้จากดอกของฝ้าย ในส่วนที่ห่อหุ้มเมล็ด ที่เรียกว่า ปุยฝ้าย โดยจะเรียงกันเป็นเส้นเล็กๆ ผ้าที่ผลิตจากฝ้ายพันธุ์เส้นใยจะยาว ผิวจะเรียบเนียน ทนทาน เมื่อนำฝ้ายมาทอจะมีความทนทานมาก คนมักจะนิยมนำฝ้ายมาทำเป็นผ้าเช็ดตัว ผ้าเช็ดหน้า ส่วนผ้าฝ้ายเนื้อบางจะนำมาทำเป็นเครื่องแต่งกายใช้สวมใส่ในฤดูร้อนเพราะจะรู้สึกเย็นสบาย วิธีการนำมาใช้งานจะต้องนำ ฝ้ายมาปั่นเส้นด้าย แล้วนำมาทอเป็นผืนผ้า ฝ้ายมีคุณสมบัติคือเนื้อนุ่ม โปร่งสบาย ระบายความร้อนได้ดี ยับง่าย มีสมบัติเป็นตัวนำความร้อนและไฟฟ้าได้ดี

2.7.2 ฝ้ายขัด สามารถจำแนกออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.7.2.1 เนื้อผ้าที่ทำมาจากเส้นใยธรรมชาติ หรือผ้าฝ้าย โดยการนำปุยฝ้ายเส้นเล็กๆ มาปั่นให้เป็นเส้นด้ายแล้วนำมาทอเป็นผืนผ้า คุณสมบัติ คือไม่อมเหงื่อเมื่อสวมใส่ ระบายอากาศได้ดี นุ่มเนียน รีดให้เรียบยากเพราะทำจากฝ้าย100%

2.7.2.2 เนื้อผ้าผสมระหว่างเส้นใยธรรมชาติและเส้นใยสังเคราะห์ จุดเด่นของเนื้อผ้าชนิดนี้คือสามารถควบคุมการยืดหดได้ดีกว่าผ้าฝ้ายที่ทำจากฝ้าย100% ข้อเสียคือจะระบายอากาศได้ไม่ดีเท่า

2.7.2.3 เนื้อผ้าใยสังเคราะห์หรือ โพลีเอสเตอร์ มีความคงทนสูง ราคาถูก เนื้อผ้ามัน ระบายอากาศไม่ดี คงสภาพการอยู่ทรง ไม่หดไม่ย้วย เมื่อใช้ไปนานๆ ผ้าจะเป็นขุย

2.7.3 ฝ้ายลินิน ใยลินินได้จากต้นพืชที่เรียกว่า แฟล็กซ์(Flax) ปลูกกันมากในยุโรป เป็นเส้นใยที่เก่าแก่และทนทาน ก่อนจะได้ลินินมาผลิตเป็นผืนผ้า ต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน คือนำต้นแฟล็กซ์ที่ถอนแล้วมาหมักให้ดินเปื่อยนุ่ม มัดเป็นฟ่อน ๆ ตากให้แห้ง แล้วใช้ลูกกลิ้งกลิ้งกดทับให้ดินและก้านแตกแยกเส้นใยออกมา ต่อก็นำเข้าเครื่องหวีหวีให้เส้นใยเรียบและแยกเอาเส้นใยสั้น ๆ ออกแล้วนำไปปั่นเป็นเส้นใยและเส้นด้าย หากต้องการให้เส้นใยขาว ก็มักจะนำไปฟอกขาวก่อนนำมาปั่นเป็นเส้นด้าย คุณสมบัติของฝ้ายลินินส่วนใหญ่จะคล้ายคลึงกับผ้าฝ้าย หรือเมื่อเปรียบเทียบกับฝ้ายลินินกับผ้าฝ้ายแล้ว จะมีข้อแตกต่างกันเล็กน้อย คือ ฝ้ายลินินเหนียวทนทานกว่าผ้าฝ้าย แต่ยืดหดได้น้อยกว่า เส้นใยหักและยับง่าย คุณคิมน้ำได้ดีกว่า สวมใส่สบายและให้ความรู้สึกเย็นกว่า เนื้อมันกว่าผ้าฝ้าย เนื้อฝ้ายลินินจะแข็งเหมือนลงแป้ง ยิ่งซักยิ่งมันและดูใหม่เสมอ ทนต่อการซักกรด ทนกรด ทนด่าง ฝ้ายลินินมีหลายชนิดตั้งแต่เนื้อละเอียดบางจนถึงเนื้อหยาบหนา เหมาะที่จะนำมาใช้เป็นผ้าปูโต๊ะ ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดมือ ผ้าเช็ดปาก ผ้าเช็ดตัว ผ้ากันเปื้อน ผ้าตัดเสื้อหน้าร้อน ผ้ามัน ฯลฯ แต่ราคาค่อนข้างแพง

2.7.4 ผ้าไหม ไยไหมได้จากรังของตัวไหม ในไทยมีการเลี้ยงไหมกันมากทางภาคอีสาน ไยไหมได้รับสมญาว่าเป็นราชินีแห่งเส้นใย มีความงามหรูหรา เนื้อผ้าเป็นมันแวววาว ทำความพึงพอใจให้แก่ผู้สวมใส่ แต่ผ้าไหมมีราคาค่อนข้างแพง คนเรารู้จักใช้ผ้าไหมกันมานานหลายพันปีแล้ว ประเทศจีนเป็นประเทศแรกที่อยู่จักเลี้ยงไหม และนำเส้นใยมาผลิตเป็นผ้าไหม คุณสมบัติต่างๆ ของผ้าไหม นอกจากจะมีเนื้อมันแวววาวสวยงามมากแล้ว ยังเหนียวมาก สวม-ใส่สบาย ปรับให้เหมาะกับอากาศ ร้อนเย็นได้ดี คือจะรู้สึกเย็นเมื่ออากาศร้อน และจะรู้สึกอุ่นเมื่ออากาศหนาว ผ้าไหมย้อมสีติดง่าย พิมพ์ลวดลายได้สวยงาม เวลาสวมใส่ไหมจะเสียดสีกันทำให้เกิดเสียง เราเรียกกันว่าเสียง สายไหม ผ้าไหม นิยมนำมาตัดเป็นเสื้อผ้า เครื่องใช้ที่ให้ความงามหรูหราและใช้เป็นครั้งคราว ไม่นิยมตัดเสื้อผ้าที่ต้องใส่ประจำวันนัก ทั้งนี้เพราะผ้าไหมราคาค่อนข้างแพง ซักกรีดยาก ผ้าไหมที่ฟอกเอาสีที่ติดมากับเส้นใย ออกหมด น้ำหนักจะเบาและค่อนข้างยับง่าย ต้องตกแต่งให้ทนยับ ผ้าไหมจะเก่าเร็วกว่าซักกรีดบ่อย ๆ ไม่ทนต่อสารซักฟอกที่มีส่วนผสมของด่างเข้มข้นและไม่ทนต่อแสงแดด เวลาซักกรีดผ้าไหมจึงต้องทำอย่างระมัดระวังมากกว่าการซักผ้าชนิดอื่น

2.8 สรุปแนวทางการออกแบบ

สรุปเทคนิคการออกแบบ การสร้างลวดลายบนผืนผ้าและการตัดเย็บที่เป็นไปได้ น่าสนใจ แปลกใหม่ เหมาะสำหรับการนำมาใช้ในตัวผลิตภัณฑ์ ดังนี้

2.8.1 ลวดลายและสีเกิดจากการย้อมสีธรรมชาติ คือ เงาะ หูกวาง ผักสะตอ โดยใช้หลักในการออกแบบมาออกแบบลวดลาย

2.8.2 ใช้เทคนิคการมัดย้อม เพื่อให้เกิดลวดลายที่สอดคล้องกับแนวความคิดในตัวผลิตภัณฑ์

2.8.3 ใช้เทคนิคการย้อมสีธรรมชาติโดยใช้สารช่วยติด คือ น้ำสนิม สารส้ม น้ำมะนาว เพื่อให้เกิดสีสันทึบหลากหลายสอดคล้องกับแนวความคิดในตัวผลิตภัณฑ์

2.8.4 การตัดเย็บเน้นความประณีต รายละเอียด คุณภาพในการตัดเย็บ เหมาะสมสวยงามและแข็งแรง

2.8.5 ใช้เทคนิคการฟอกย้อมแบบ Stone wash และ Sand wash เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับชิ้นงานที่เป็นเครื่องแต่งกายบุรุษทั้งสีสันทึบและพื้นผิว

2.8.6 ใช้ผ้าที่ได้จากเส้นใยธรรมชาติได้แก่ ผ้าฝ้าย ผ้าลินิน ที่มีโครงสร้างผืนผ้าเป็นแบบผ้าทอ และผ้าถักในการทำเป็นเสื้อผ้าบุรุษ

2.8.7 ใช้เทคนิคในการตกแต่งเครื่องแต่งกายด้วยวัสดุตกแต่งต่างๆ รวมถึงการปัก การเย็บ เพื่อให้เกิดความสวยงามและแปลกใหม่

บทที่ 3

การพัฒนาการออกแบบ

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

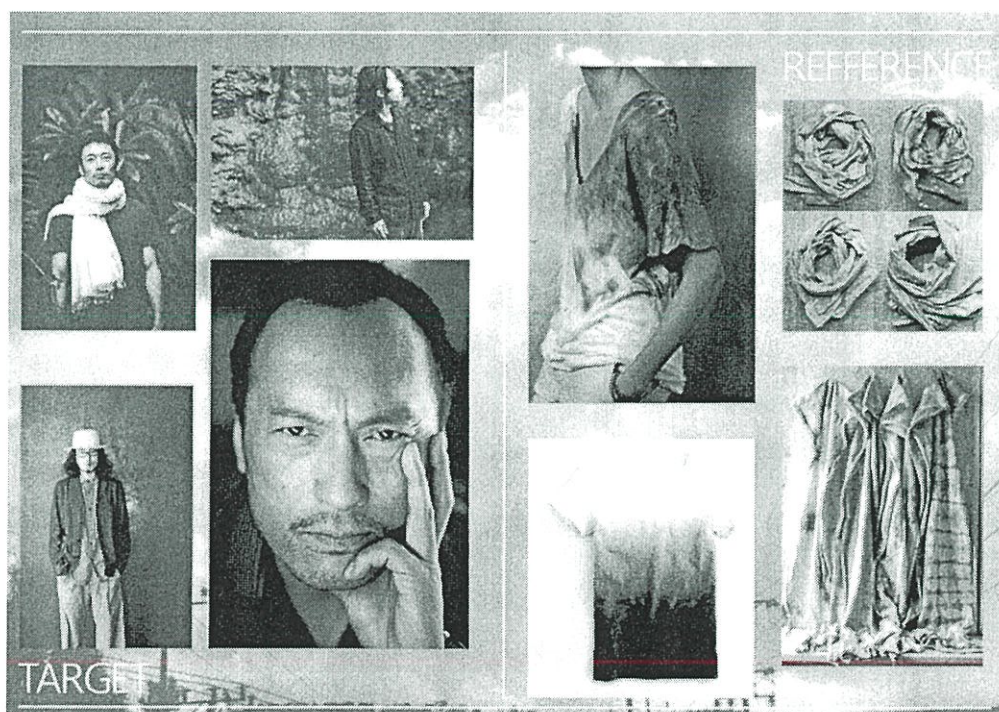
จากข้อมูลที่ได้ค้นคว้าและศึกษามานั้นได้นำมาทดลองด้วยเทคนิคต่างๆและสรุปผลเพื่อพร้อมที่จะนำไปใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

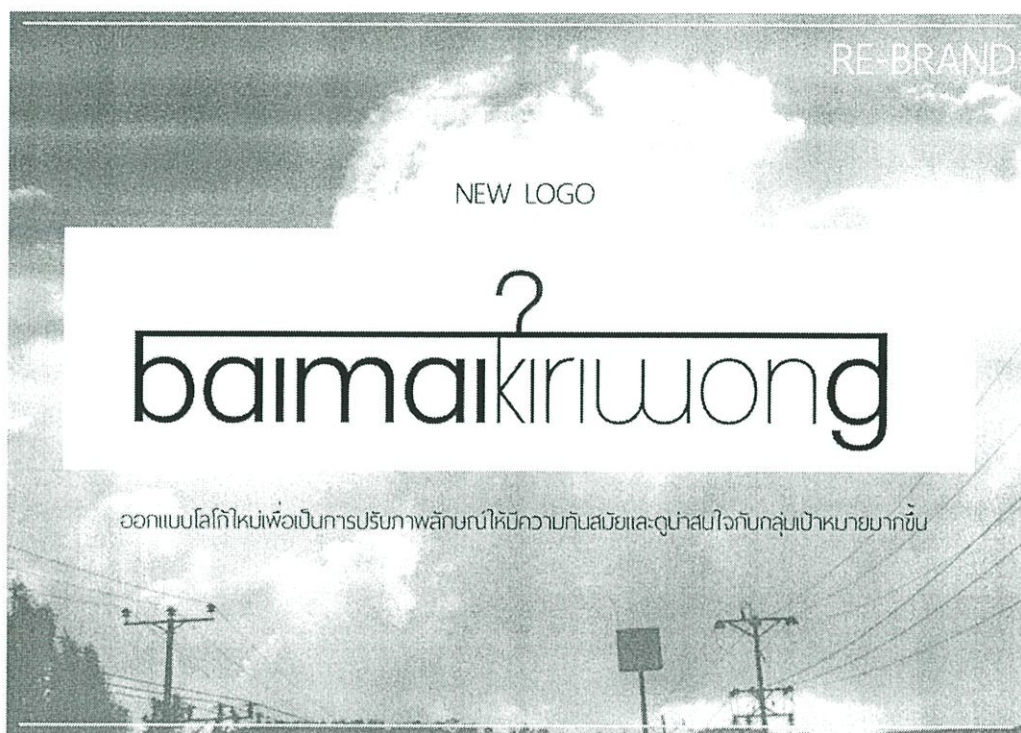
ภาพที่ 3.1 แสดงภาพสรุปประวัติของแบรนด์และแนวทางการออกแบบของผลิตภัณฑ์เดิม

ภาพที่ 3.2 แสดงภาพรูปแบบผลิตภัณฑ์เดิมของแบรนด์

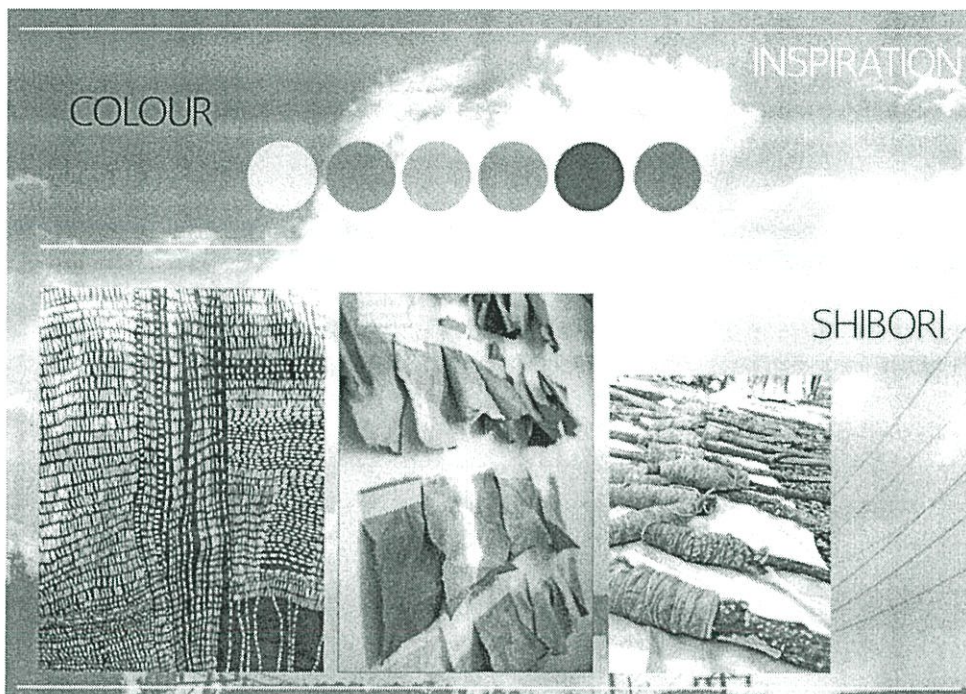
ภาพที่ 3.3 แสดงภาพกลุ่มเป้าหมายและแนวทางของรูปแบบเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการออกแบบให้กับ
แบรนด์

ภาพที่ 3.4 แสดงภาพอัตลักษณ์ใหม่ของแบรนด์ให้ตอบโจทย์กับกลุ่มเป้าหมาย

3.2 การออกแบบและตกแต่งขวดสายบนฝืนผ้า

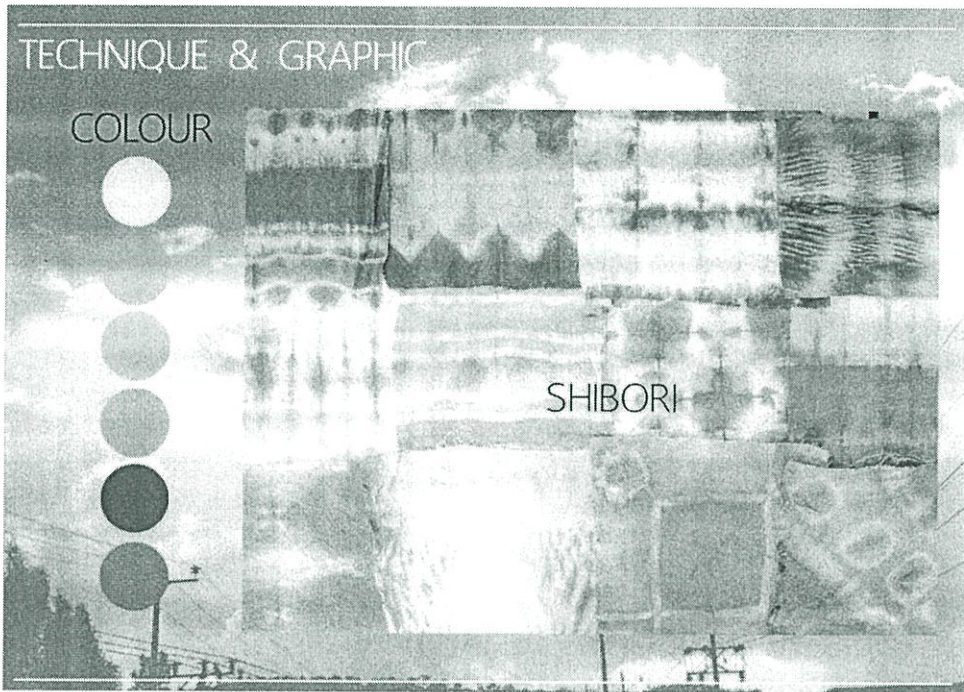
จากข้อมูลที่ได้เพื่อมาใช้เป็นแนวทางการออกแบบนั้น ได้ทำการออกแบบขวดสายและการตกแต่งบนฝืนผ้าด้วยเทคนิคต่างๆเพื่อเป็นการสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ โดยได้ทำการนำเอาเทคนิคต่างๆที่เกี่ยวข้องมาทำการประยุกต์ใช้กับการย้อมสีธรรมชาติ

ภาพที่ 3.5 แสดงภาพสรุปแรงบันดาลใจ สี สัน ลวดลาย และกรรมวิธีการทำที่ใช้ในการออกแบบ

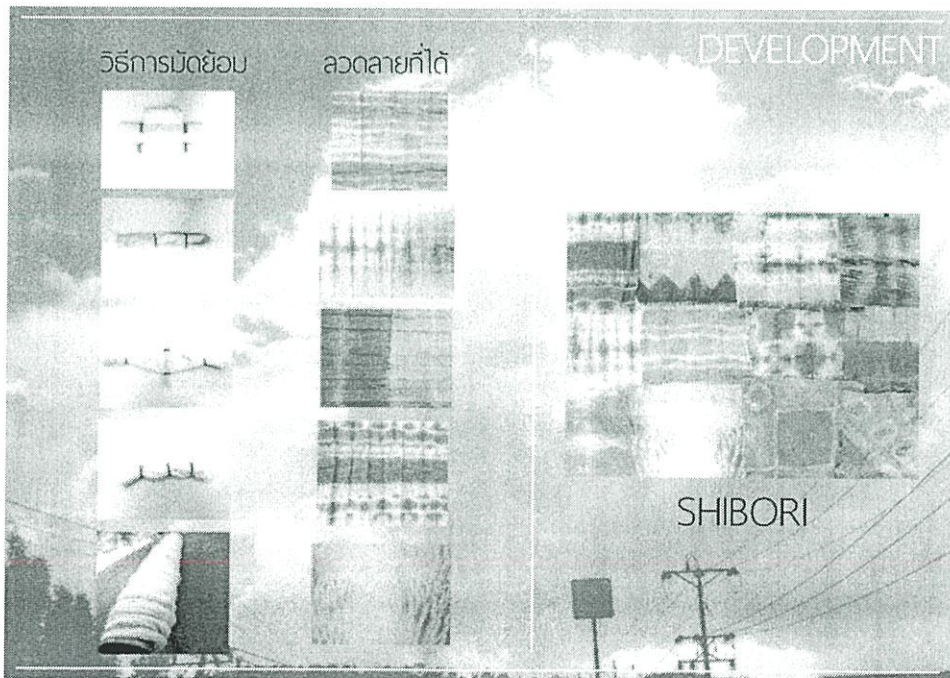

ภาพที่ 3.6 แสดงภาพสรุปกรรมวิธีและวัตถุดิบที่ใช้ในการออกแบบ

ภาพที่ 3.7 แสดงภาพสรุปกรรมวิธีและลวดลายตกแต่งที่ใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์

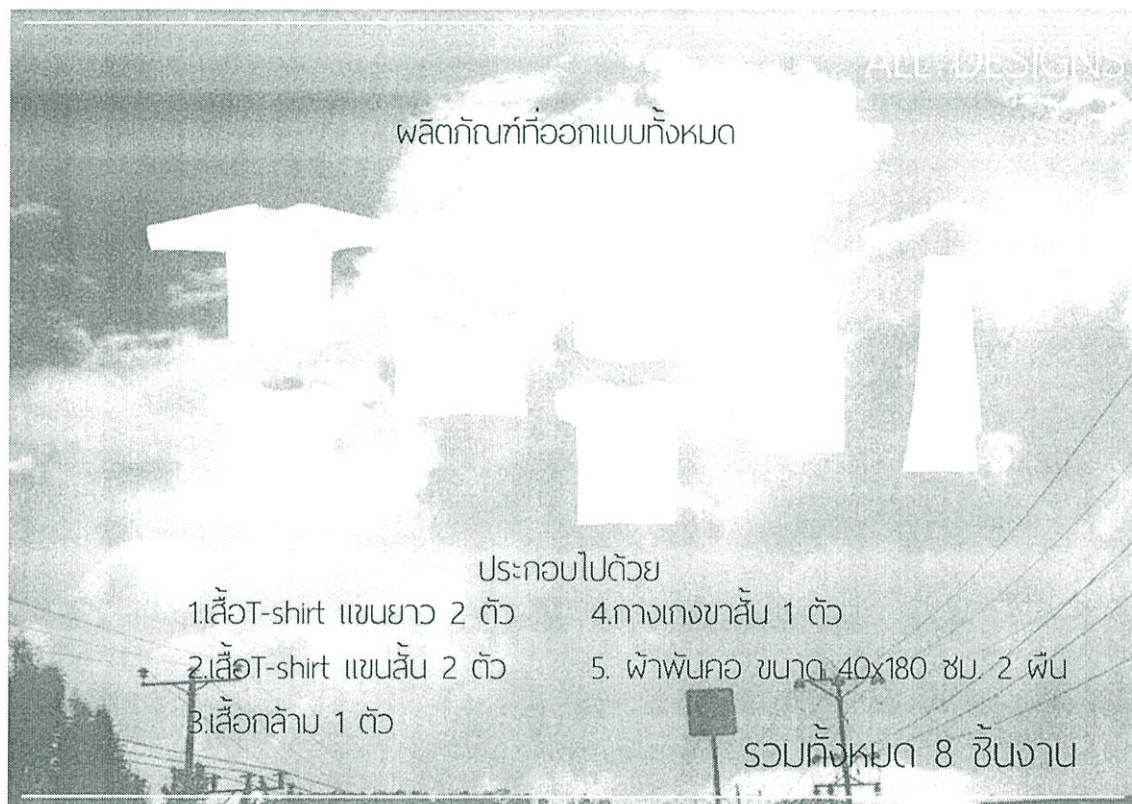
3.3 การพัฒนาการออกแบบลวดลายเพื่อนำมาประยุกต์การใช้เทคนิคบนผืนผ้า

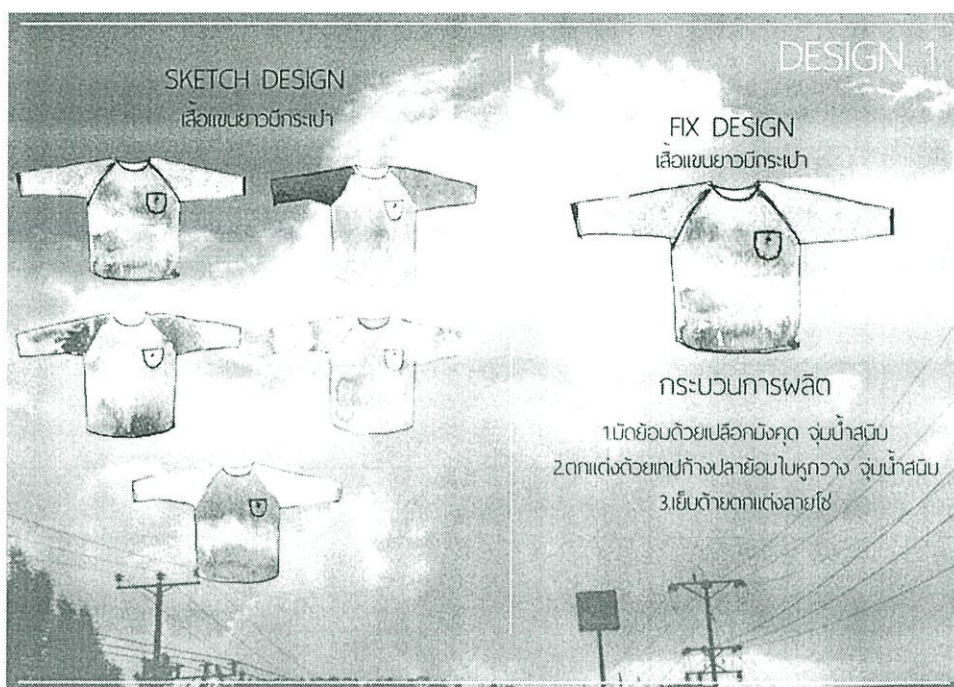
ภาพที่ 3.8 แสดงภาพสรุปลวดลายและเทคนิคในการออกแบบผลิตภัณฑ์

3.4 การออกแบบผลิตภัณฑ์

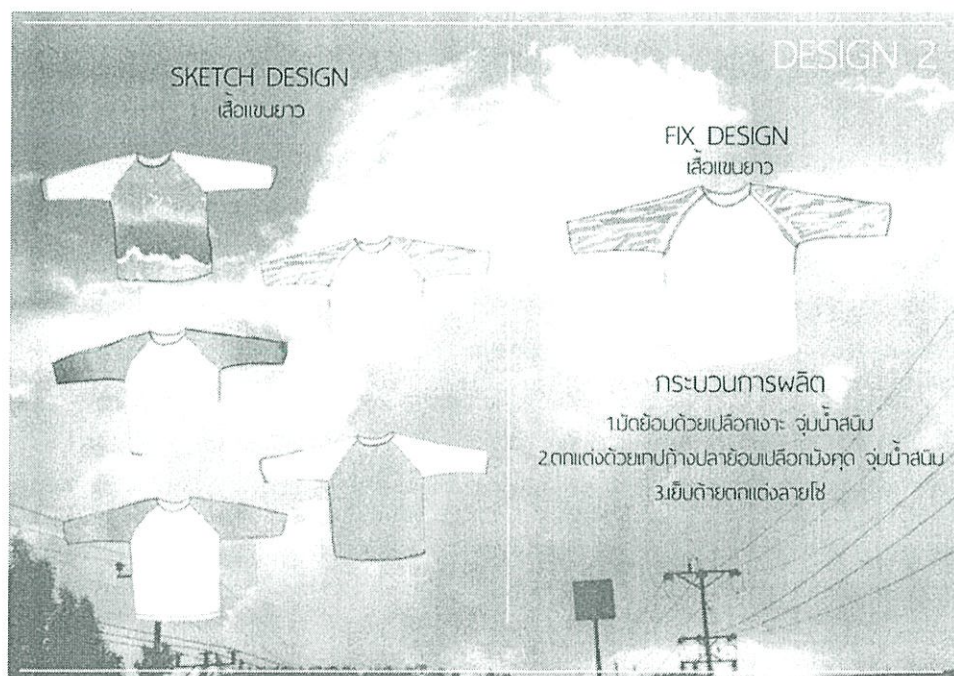
หลังจากที่ได้เทคนิคและลวดลายที่จะใช้ในการออกแบบแล้ว จึงได้ทำการออกแบบตัวผลิตภัณฑ์ ทั้งหมด 8 ชิ้น ซึ่งประกอบไปด้วย ดังต่อไปนี้

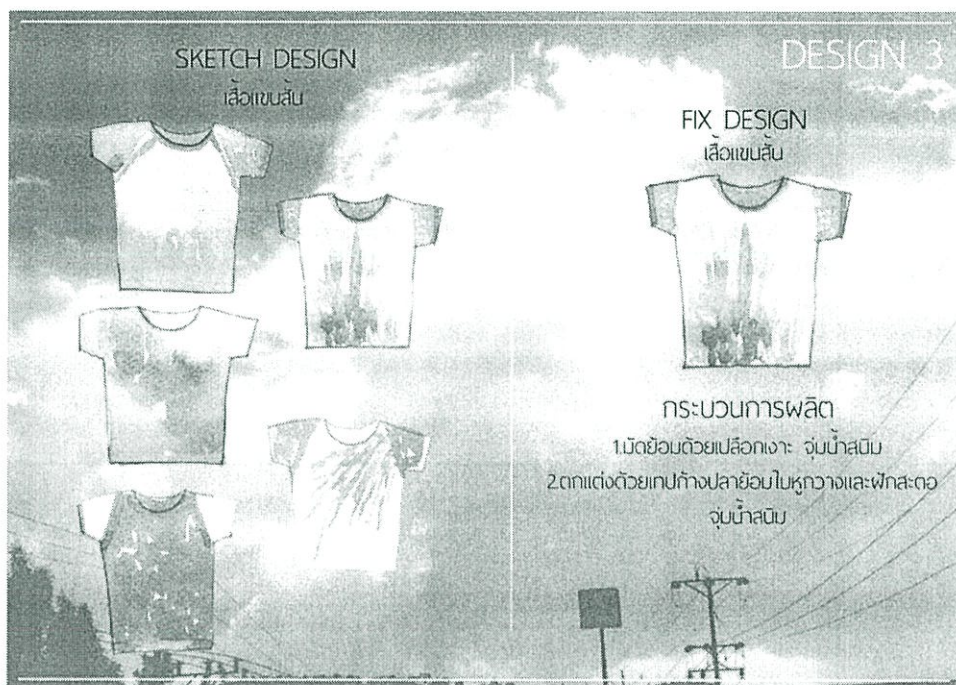
ภาพที่ 3.9 แสดงภาพสรุปรูปแบบของเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการออกแบบ

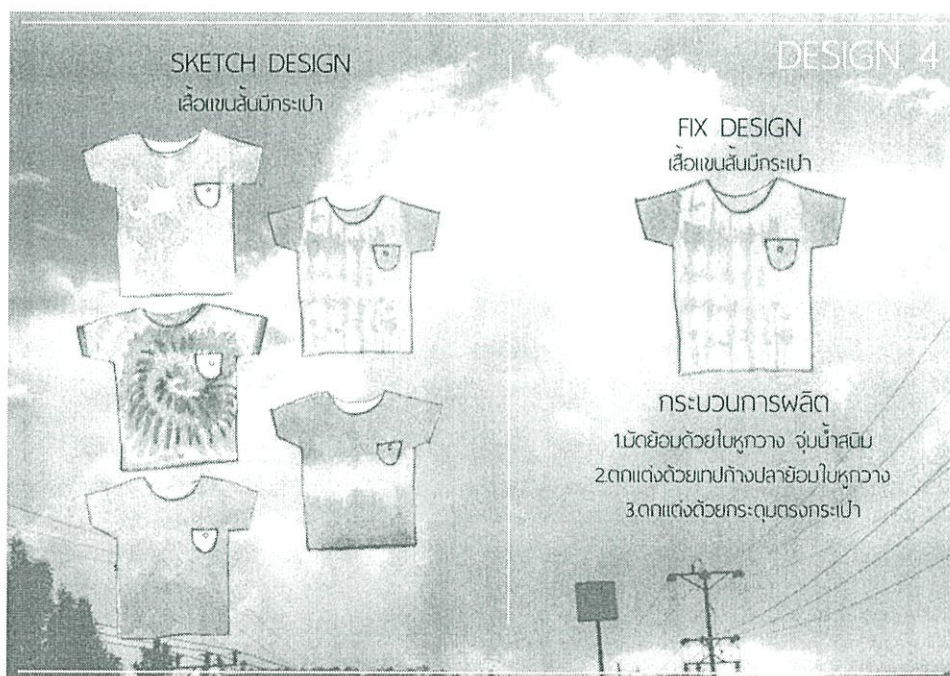
ภาพที่ 3.10 แสดงภาพการออกแบบผลิตภัณฑ์(เสื้อยืดแขนยาวมีกระเป๋)

ภาพที่ 3.11 แสดงภาพการออกแบบผลิตภัณฑ์(เสื้อยืดแขนยาว)

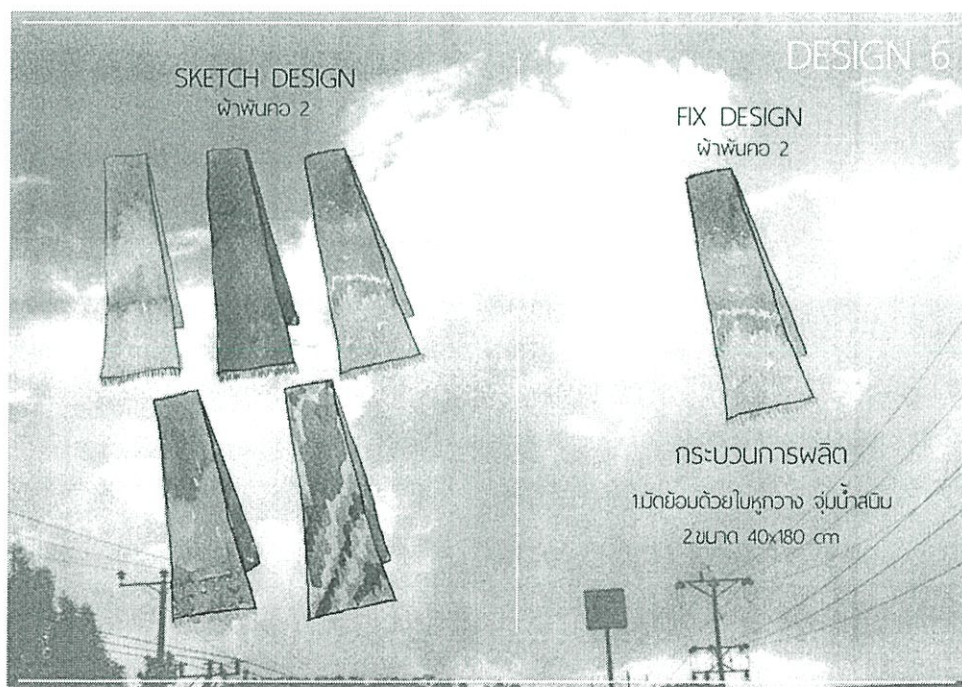
ภาพที่ 3.12 แสดงภาพการออกแบบผลิตภัณฑ์(เสื้อยืดแขนสั้น)

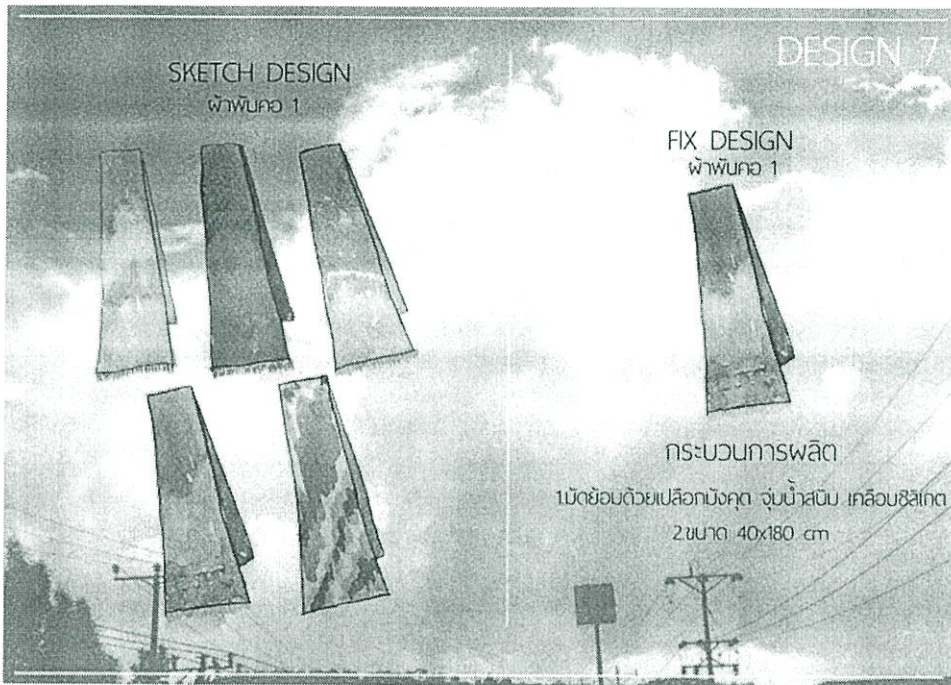
ภาพที่ 3.13 แสดงภาพการออกแบบผลิตภัณฑ์(เสื้อยืดแขนสั้นมีกระเป๋า)

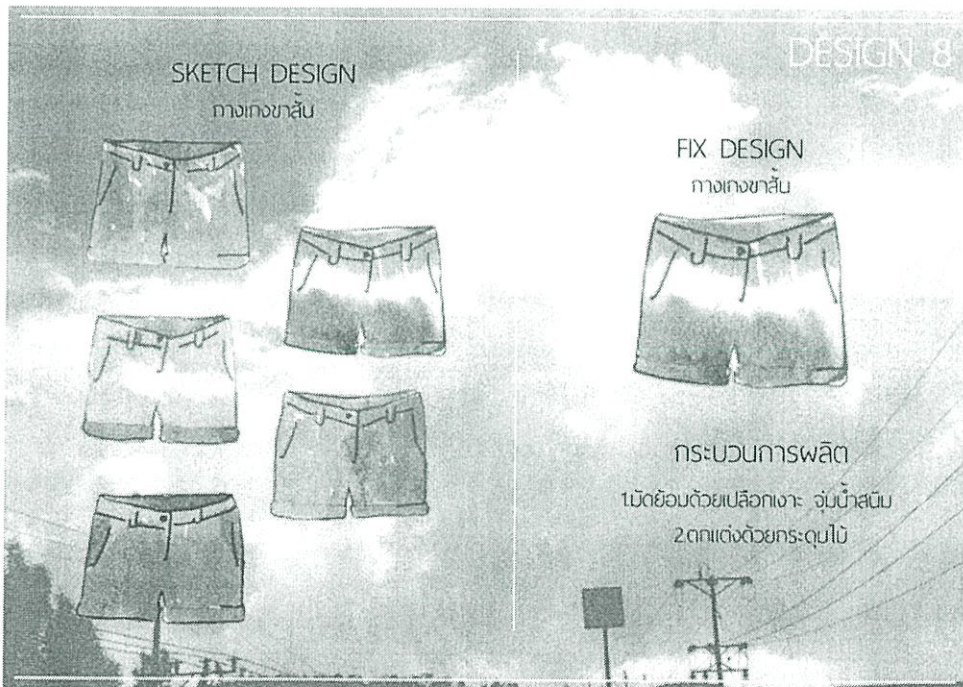
ภาพที่ 3.14 แสดงภาพการออกแบบผลิตภัณฑ์(เสื้อกล้าม)

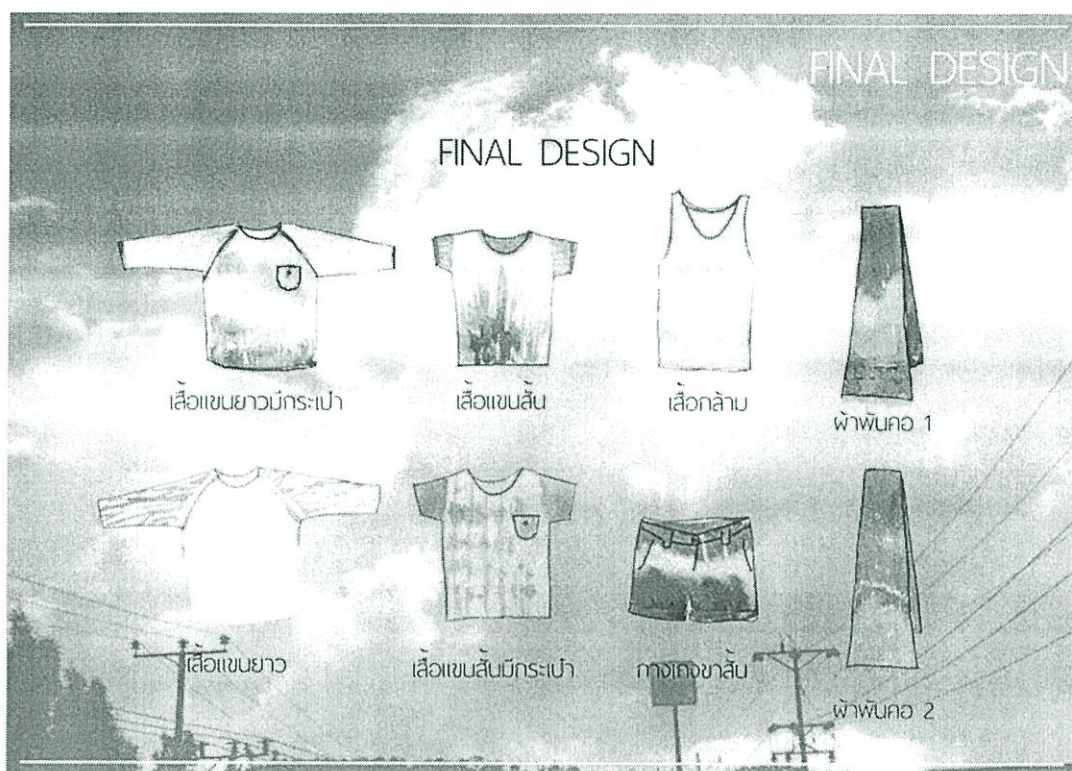
ภาพที่ 3.15 แสดงภาพการออกแบบผลิตภัณฑ์(ผ้าพันคอแบบที่ 1)

ภาพที่ 3.16 แสดงภาพการออกแบบผลิตภัณฑ์(ผ้าพันคอแบบที่2)

ภาพที่ 3.17 แสดงภาพการออกแบบผลิตภัณฑ์(กางเกงขาสั้น)

ภาพที่ 3.17 แสดงภาพรวมทั้งหมดของการออกแบบผลิตภัณฑ์

3.5 สรุปผลการออกแบบและความคิดเห็นของคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

3.5.1 เทคนิคการมัดย้อม สีที่ได้มีความน่าสนใจดี สวยงาม

3.5.2 การตกแต่งเป็นควรด้ายตกแต่ง บริเวณปกเสื้อ สายบเสื้อด้านใน ตะเข็บต่างๆ

3.5.3 ไปศึกษาเทคนิคการที่ทำให้ผ้าแน่นขึ้นกว่านี้

บทที่ 4

การนำเสนอผลงานการออกแบบ

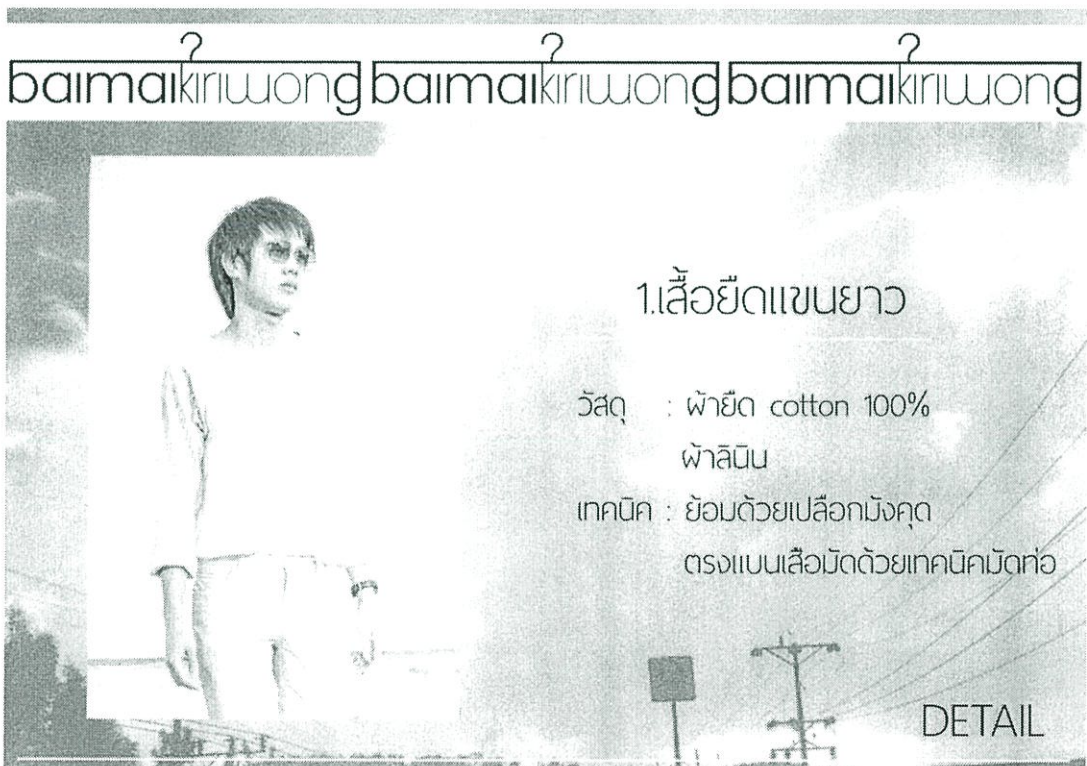
การนำเสนอผลงานชิ้นตอนสุดท้ายหลังจากที่ได้ปรับปรุงผลงานตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย

4.1 รายละเอียดของผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย ภาพถ่าย เทคนิคและลวดลาย วัสดุที่นำมาใช้

4.2 การประเมินราคา

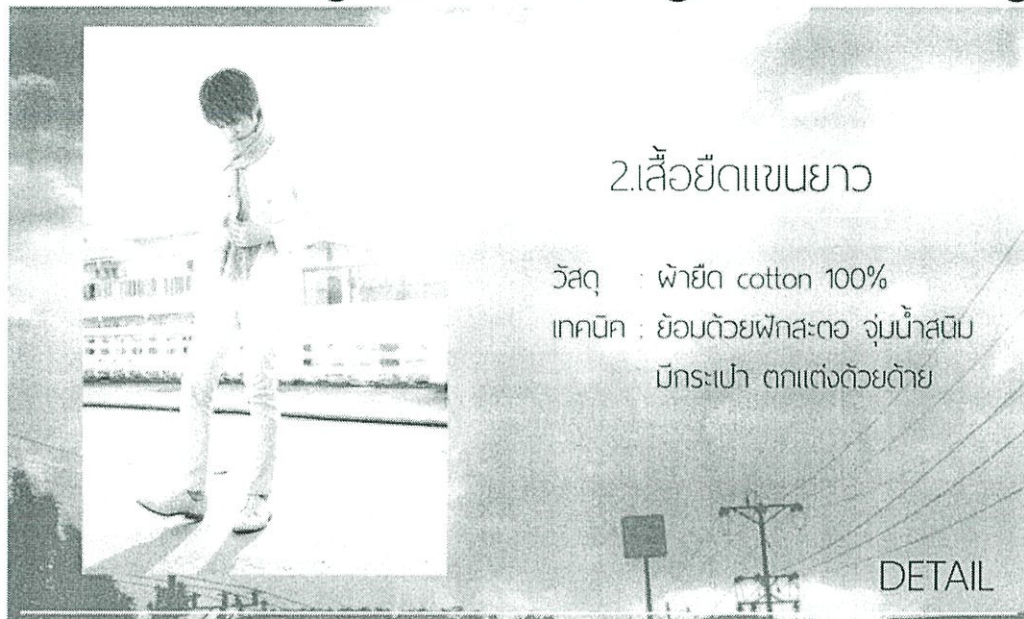
4.3 ภาพถ่ายผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

4.1 รายละเอียดผลิตภัณฑ์

ภาพที่ 4.1 แสดงภาพการนำเสนอรายละเอียดผลิตภัณฑ์เสื้อยืดแขนยาวแบบที่ 1

baimaikiriwong baimaikiriwong baimaikiriwong

ภาพที่ 4.2 แสดงภาพการนำเสนอรายละเอียดผลิตภัณฑ์เสื้อยืดแขนยาวแบบที่ 2

baimaikiriwong baimaikiriwong baimaikiriwong

ภาพที่ 4.3 แสดงภาพการนำเสนอรายละเอียดผลิตภัณฑ์เสื้อยืดแขนสั้นแบบที่ 1

ภาพที่ 4.4 แสดงภาพการนำเสนอรายละเอียดผลิตภัณฑ์เสื้อยืดแขนสั้นแบบที่ 2

ภาพที่ 4.5 แสดงภาพการนำเสนอรายละเอียดผลิตภัณฑ์เสื้อกล้าม

ภาพที่ 4.6 แสดงภาพการนำเสนอรายละเอียดผลิตภัณฑ์กางเกงขาสั้น

ภาพที่ 4.7 แสดงภาพการนำเสนอรายละเอียดผลิตภัณฑ์ผ้าพันคอแบบที่ 1

ภาพที่ 4.8 แสดงภาพการนำเสนอรายละเอียดผลิตภัณฑ์ผ้าพันคอแบบที่ 2

4.2 การประเมินราคา

baimaikiriwong baimaikiriwong baimaikiriwong

เลือกแขนยาว

วัสดุ	จำนวน	ราคา(บาท)
1 ผ้าฝ้าย cotton 100%	15 เมตร	750
2 ผ้าฝ้าย	0.5 เมตร	75
3 กำวัสดุอื่น	1 กก.	50
3 กำวัสดุตกแต่ง		20
รวม		895

รายการ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน	ราคา(บาท)
1 กำแรงตัดเย็บ	30	1	30
2 กำแรงอื่นและตกแต่งขดสาย	50	1	50
3 กำสิ่งสภาพของเครื่องจักร	20	1	20
รวม			100

รวมราคาค่าใช้จ่ายทั้งหมด = 395 บาท

กำไรที่อยากได้จากการประกอบกิจการ คิดเป็น 40% = 158 บาท

จะได้ ราคาต้นทุนรวมกำไร = 553 บาท

รวมค่าภาษี 7% = 38.71 บาท

ราคาขายขั้นต่ำ = 590 บาท

ประเมินราคา

ภาพที่ 4.9 แสดงภาพการนำเสนอราคาผลิตภัณฑ์เสื้อยืดแขนยาว 1

baimaikiriwong baimaikiriwong baimaikiriwong

เสื้อแขนสั้นกระเป๋

วัสดุ	จำนวน	ราคา(บาท)
1 ผ้าดี cotton 100%	175 เมตร	18
2 กาวสีทุกท่อน		20
3 กาวสีคอ	1 กก.	0
รวม		38

รายการ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน	ราคา(บาท)
1 ค่าแรงตัดเย็บ	30	1	30
2 ค่าแรงเย็บคอและติดกระเป๋า	50	1	50
3 ค่าสีนสภาพของเครื่องจักร	20	1	20
รวม			100

รวมราคาที่ใช้จ่ายทั้งหมด = 295 บาท
 กำไรที่อยากได้จากการประกอบกิจการ คิดเป็น 40% = 118 บาท
 จะได้ ราคาต้นทุนรวมกำไร = 413 บาท
 รวมค่าภาษี 7% = 28.91 บาท
 ราคาขายขั้นต่ำ = 450 บาท

ประเมินราคา

ภาพที่ 4.12 แสดงภาพการนำเสนอราคาผลิตภัณฑ์เสื้อยืดแขนสั้น 2

baimaikiriwong baimaikiriwong baimaikiriwong

เสื้อกล้าม

วัสดุ	จำนวน	ราคา(บาท)
1 ผ้าดี cotton	125 เมตร	18
2 กาวสีทุกท่อน		20
3 กาวสีคอ	1 กก.	50
รวม		88

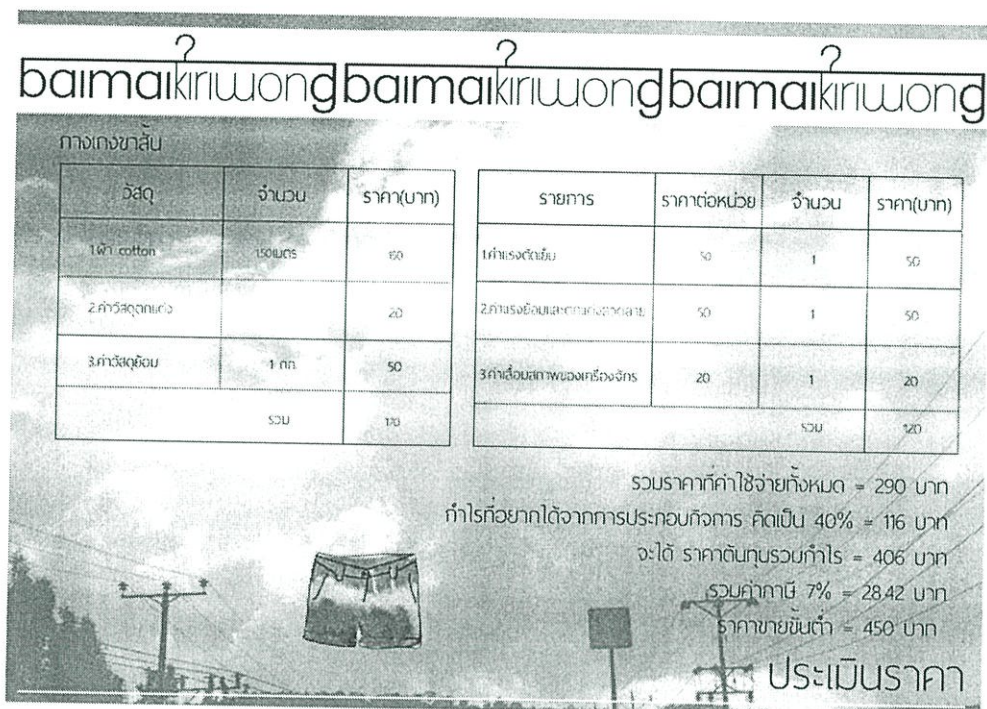
รายการ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน	ราคา(บาท)
1 ค่าแรงตัดเย็บ	30	1	30
2 ค่าแรงเย็บคอและติดกระเป๋า	50	1	50
3 ค่าสีนสภาพของเครื่องจักร	20	1	20
รวม			100

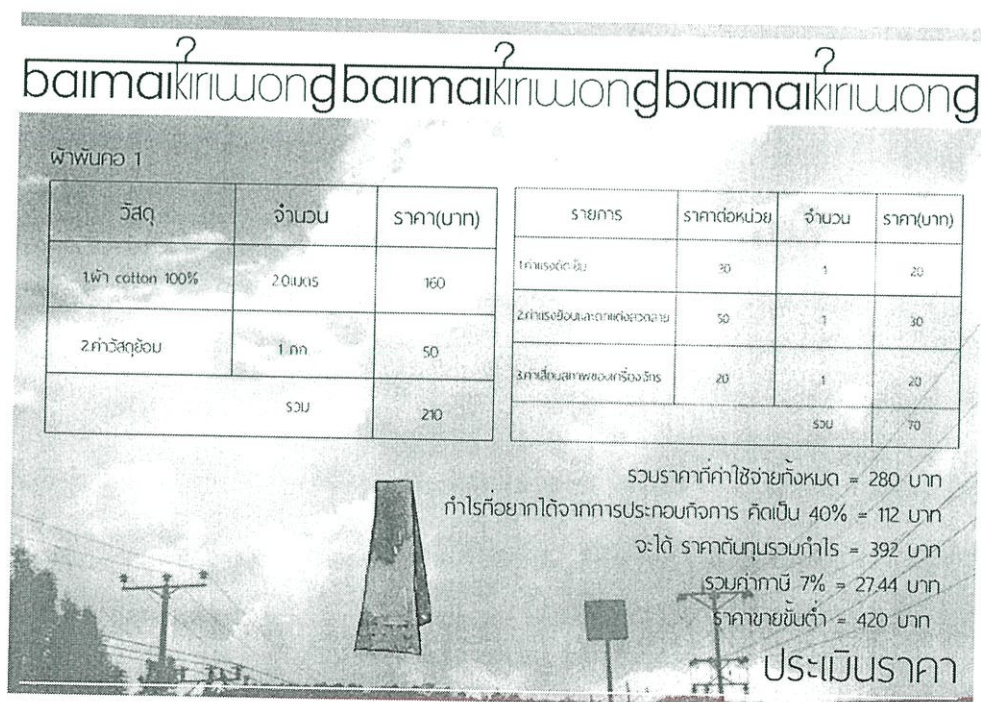
รวมราคาที่ใช้จ่ายทั้งหมด = 295 บาท
 กำไรที่อยากได้จากการประกอบกิจการ คิดเป็น 40% = 118 บาท
 จะได้ ราคาต้นทุนรวมกำไร = 413 บาท
 รวมค่าภาษี 7% = 28.91 บาท
 ราคาขายขั้นต่ำ = 450 บาท

ประเมินราคา

ภาพที่ 4.13 แสดงภาพการนำเสนอราคาผลิตภัณฑ์เสื้อยืดกล้าม

ภาพที่ 4.14 แสดงภาพการนำเสนอราคาผลิตภัณฑ์กางเกงขาสั้น

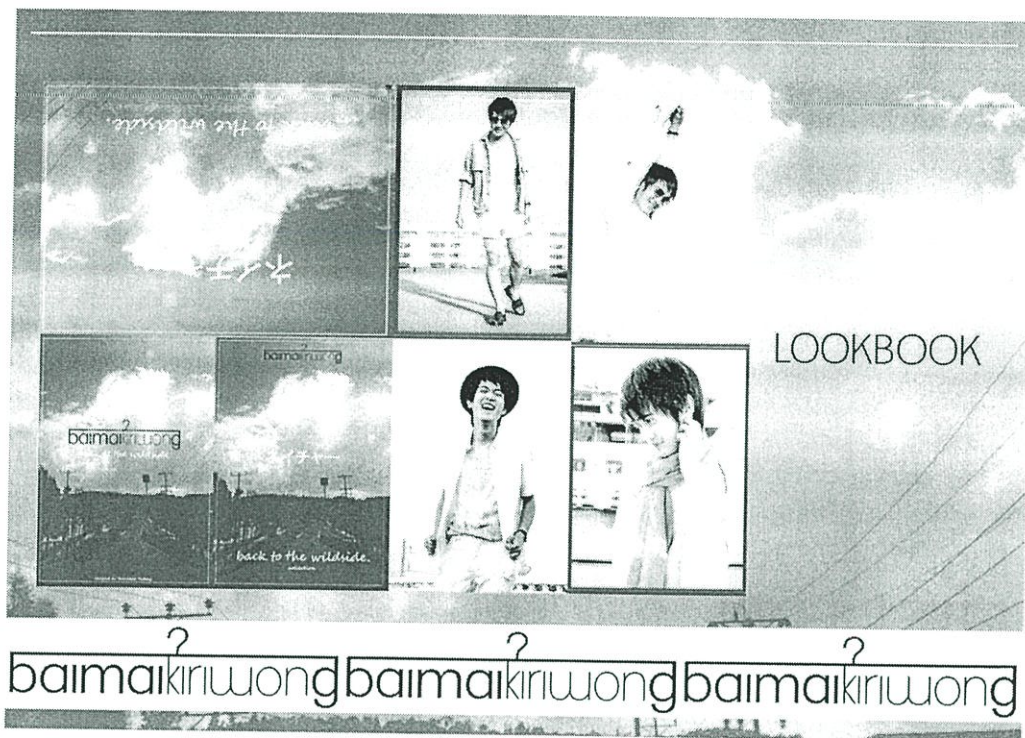
ภาพที่ 4.15 แสดงภาพการนำเสนอราคาผลิตภัณฑ์ผ้าพันคอ 1

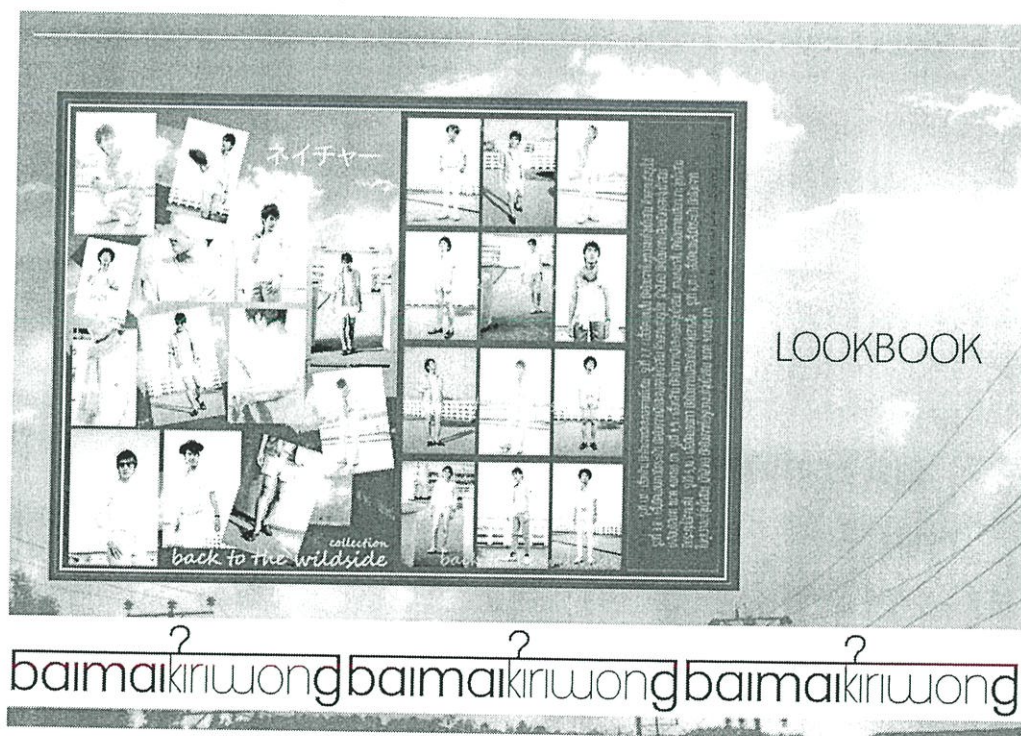

ภาพที่ 4.17 แสดงชื่อแบรนด์และโลโก้แบรนด์ใน back to the wildside

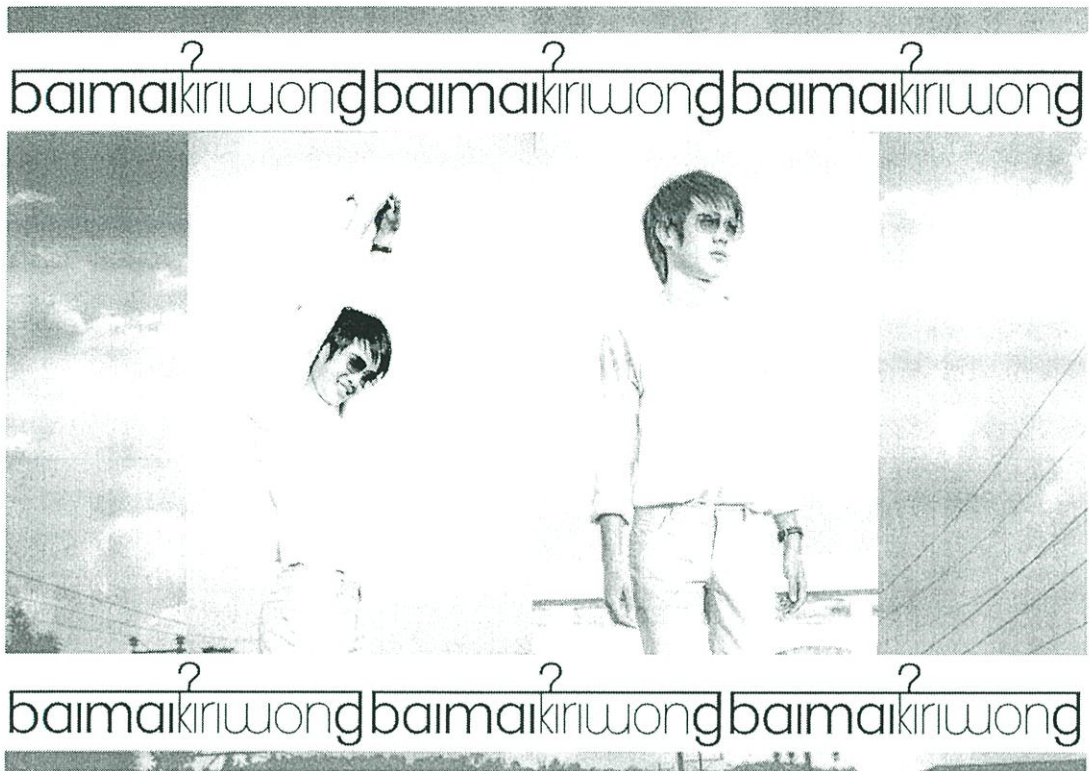
4.3.2 ภาพถ่ายแฟชั่น (fashion set) และภาพถ่ายรายละเอียดของแต่ละผลิตภัณฑ์ รวมถึงส่วนของ Look Book ด้วย โดยภาพรวมจะแสดงให้เห็นถึง แสง และ โทนสีที่เน้นความเป็นธรรมชาติ โดยมีสถานที่เป็นชุมชนเมืองเพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวผลิตภัณฑ์ที่เป็นธรรมชาติก็สามารถใช้ให้กลมกลืนกับชุมชนเมืองที่แสนวุ่นวายได้อย่างลงตัว

ภาพที่ 4.18 แสดงภาพ Look book (ด้านหน้า)

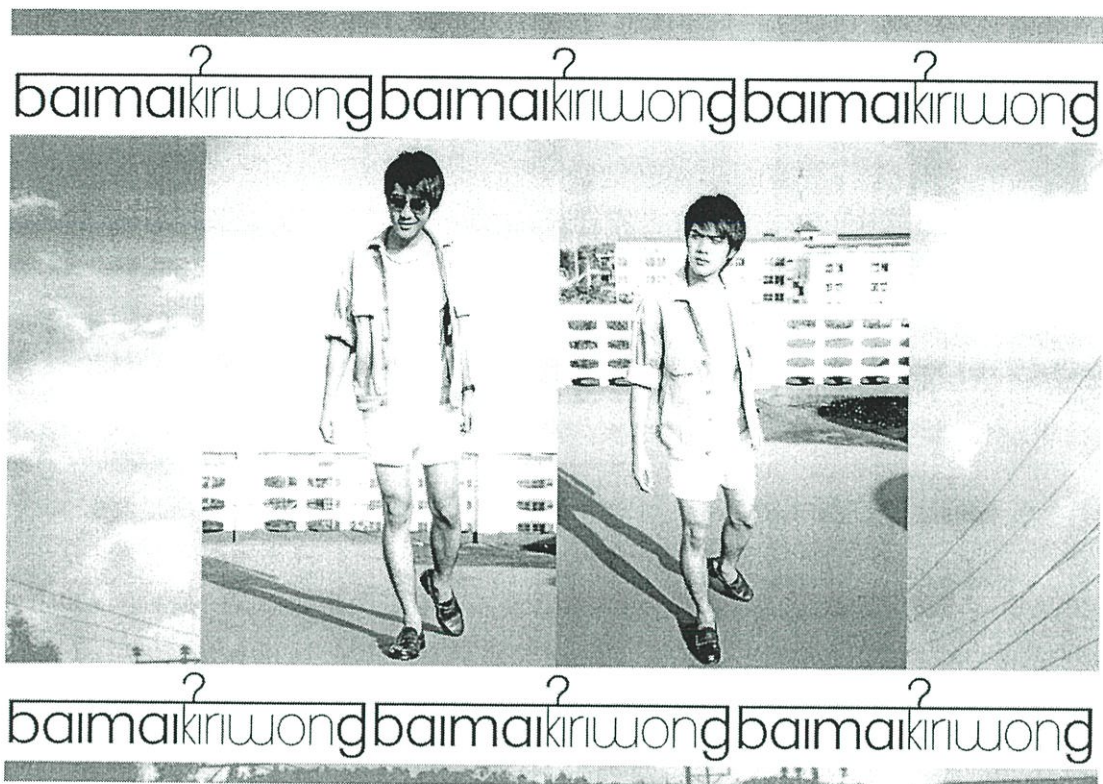
ภาพที่ 4.19 แสดงภาพ Look book (ด้านหลัง)

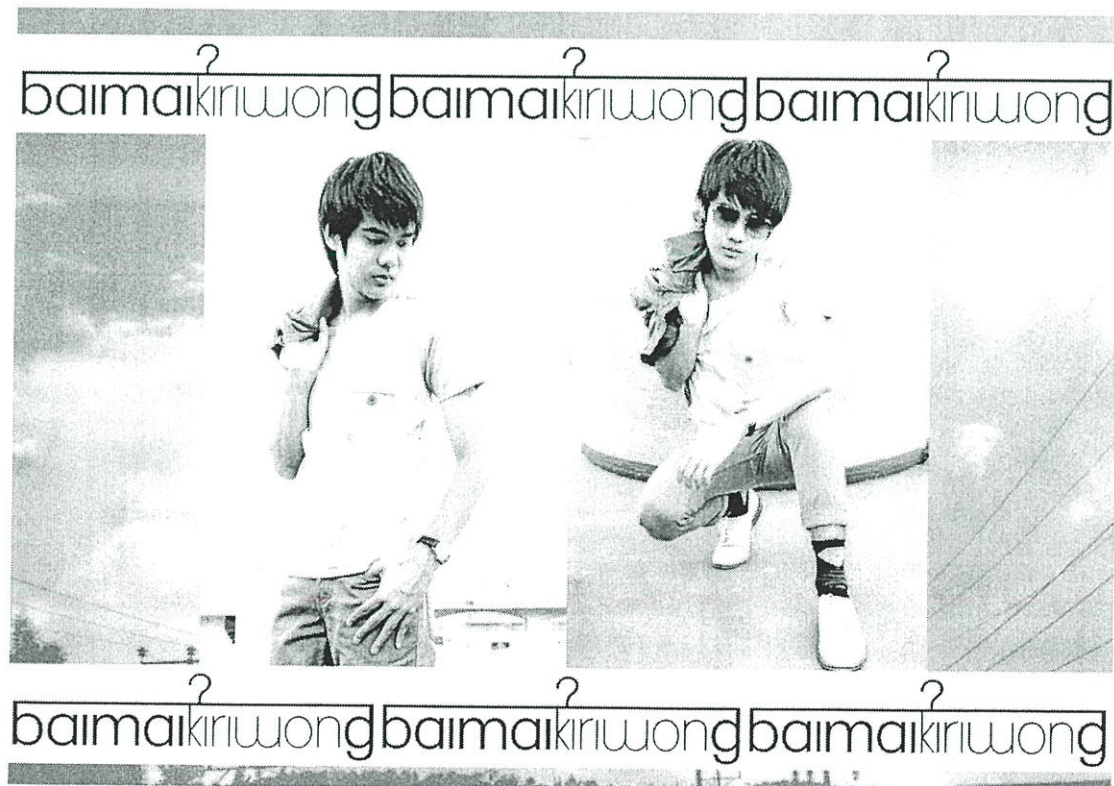
ภาพที่ 4.20 แสดงภาพรายละเอียดสี่อียัดแกนยาว 1 ในขณะที่สวมใส่

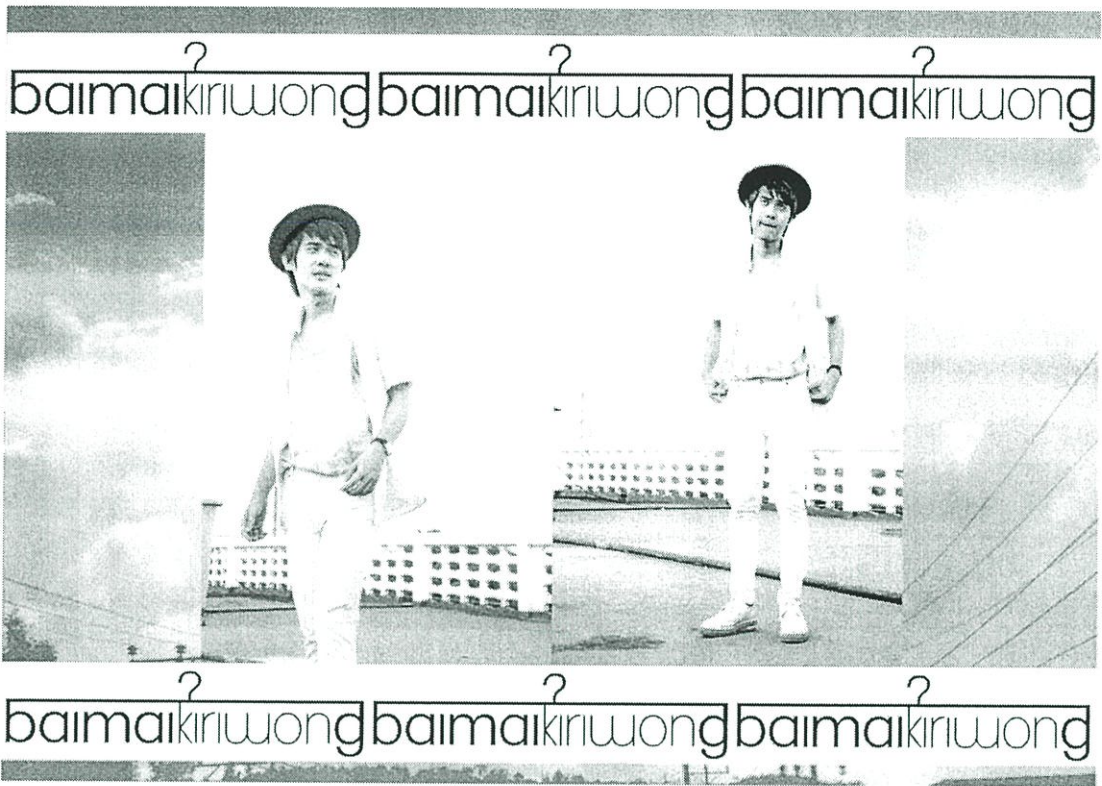
ภาพที่ 4.21 แสดงภาพรายละเอียดสี่อียัดแกนยาว 2 และผ้าพันคอ ในขณะที่สวมใส่

ภาพที่ 4.22 แสดงภาพรายละเอียดเสื้อยืดแขนสั้น 1 ในขณะที่สวมใส่

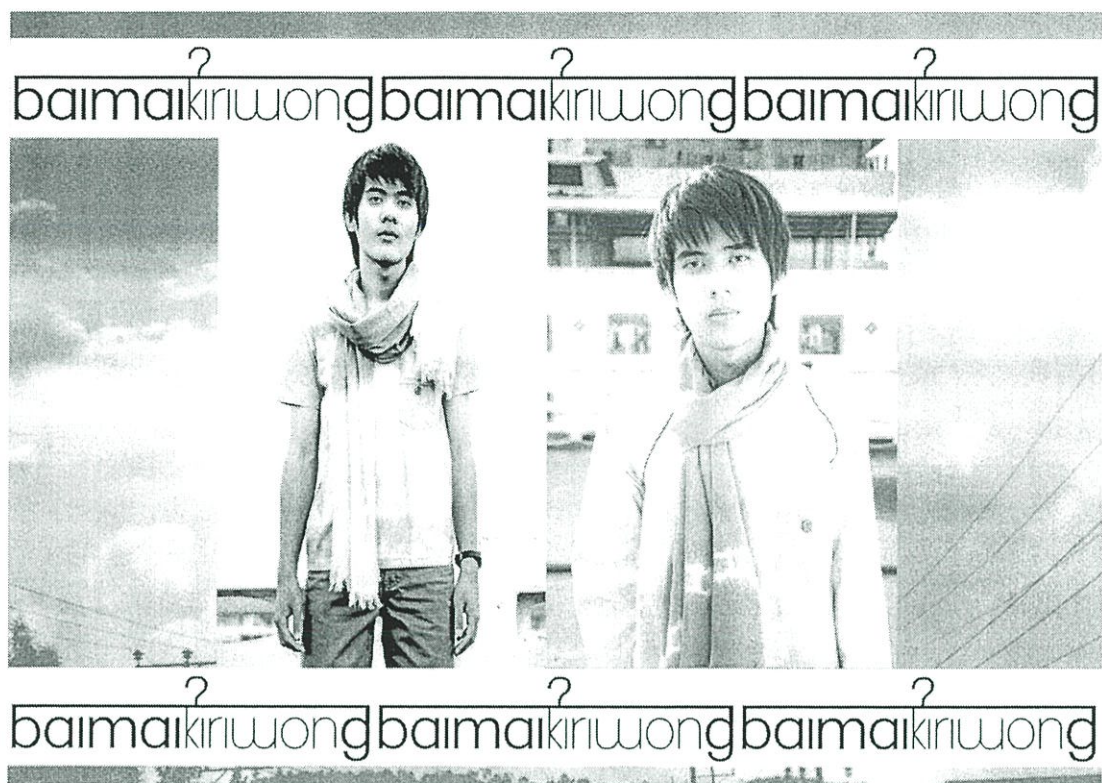
ภาพที่ 4.23 แสดงภาพรายละเอียดเสื้อยืดแขนสั้น 2 ในขณะที่สวมใส่

ภาพที่ 4.24 แสดงภาพรายละเอียดเสื้อกั๊กดำ ในขณะที่สวมใส่

ภาพที่ 4.25 แสดงภาพรายละเอียดกางเกงขาสั้น ในขณะที่สวมใส่

ภาพที่ 4.26 แสดงภาพรายละเอียดผ้าพันคอ 1 และผ้าพันคอ 2 ในขณะที่สวมใส่

บทที่ 5

สรุปผลการออกแบบและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการออกแบบ

โครงการการออกแบบเครื่องแต่งกายจำลองสำหรับบุรุษให้กับกลุ่มไบไม่มีศิริวงภายใต้จุดประสงค์ต่างๆที่ได้กล่าวไปข้างต้นแล้ว สามารถสรุปได้ว่าโครงการการออกแบบนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทั้งหมดดังนี้

5.1.1 จากการศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับภูมิปัญญา กระบวนการ กรรมวิธีในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ย้อมด้วยสีธรรมชาติ สามารถนำเอาภูมิปัญญาที่ดีของชุมชนเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เกิดความน่าสนใจ มีความทันสมัย เข้ากับทางกลุ่มเป้าหมาย

5.1.2 สามารถนำเอาเทคนิคในการสร้างสรรค์ลวดลายต่างๆมาประยุกต์ใช้ให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์สิ่งทอได้ตามความต้องการ มีความสวยงาม เป็นเอกลักษณ์

5.1.3 สามารถตอบสนองความต้องการจากจุดประสงค์ที่ว่าต้องการออกแบบให้ตัวผลิตภัณฑ์มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้

5.1.4 สามารถสร้างเอกลักษณ์ให้กับผลิตภัณฑ์ให้มีความโดดเด่นแตกต่างจากสินค้าอื่นตามท้องตลาด อีกทั้งยังเป็นการเผยแพร่เอกลักษณ์ดังกล่าวออกสู่สายตาคนภายนอกได้อีกด้วย

5.2 ข้อเสนอแนะของนักศึกษา

จากการได้ทำการศึกษา เรียนรู้ ทดลอง เกี่ยวกับโครงการการออกแบบนี้ ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการผลิตมากมายในการมัดย้อม การย้อมสีจากธรรมชาติ กรรมวิธีการตกแต่งลวดลาย กระบวนการผลิตเครื่องแต่งกายตั้งแต่ต้นจนได้มาเป็นตัวผลิตภัณฑ์สุดท้าย หากมีโอกาสในการศึกษาและได้ทดลองในเชิงลึกมากขึ้นน่าจะเป็นประโยชน์ในการสร้างสรรค์ตัวผลิตภัณฑ์ให้เกิดความหลากหลาย และน่าสนใจมากขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะของกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

- 5.3.1 สามารถตอบโจทย์เกี่ยวกับการซ่อมและการมัดซ่อมตามจุดประสงค์ของโครงการได้
- 5.3.2 เทคนิคที่นำมาใช้ในการตกแต่งลวดลาย องค์ประกอบต่างๆของผลิตภัณฑ์น่าจะมีการเปลี่ยนแปลงใหม่มากกว่านี้
- 5.3.3 หากมีการทดลองที่มากขึ้นน่าจะ ได้ลวดลายและสีสันทันที่แตกต่างน่าสนใจมากขึ้นได้
- 5.3.4 รูปแบบการตกแต่งเสื้อผ้าไม่ควรเป็นคล้ายตกแต่งอย่างเดียวกันด้วย เช่น โลหะปั๊มติด เป็นต้น
- 5.3.5 การตัดเย็บเรียบร้อยดี

ประวัติการศึกษา

ชื่อ นาย ชันนทัต โพธิ์ทอง

วัน-เดือน-ปีเกิด 31 ธันวาคม 2533

วุฒิการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ สำเร็จการศึกษาปี 2548

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ สำเร็จการศึกษาปี 2551

ระดับปริญญาตรี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
สำเร็จการศึกษาปี 2556